

Inhoud

TOESTEMMING VIR GEBRUIK, VERTAAL, OF DRUK.....	4
Die Krisis van Dissipelskap	7
Studie Vrae: Die Dissipelskap Krisis	9
Die Roeping om Jesus te Volg.....	13
Die Jesus-beweging	14
Fases van die Jesus-beweging.....	14
Fase 1: Mense het Jesus uit eie inisiatief gevolg.....	14
Fase 2: Jesus se Roeping	15
2.1 Jesus Neem die Inisiatief met die Roeping	16
2.2 Deurbreek van Godsdienstige Hindernisse	17
2.3 Die Deurslaggewende Reaksie	17
2.4 Uittree uit die Menigte	17
2.5 Die Koste Bereken.....	18
2.6 Die Roeping tot Dissipelskap	19
2.7 Die Roeping tot Leierskap	19
Fase 3: Jesus Toets Sy Volgelinge	19
Fase 4: Die Klein Groepie Volgelinge.....	20
Fase 5: Die Eerste Kerk.....	20
Studie Vrae: Die Roeping om Jesus te Volg	22
Wat is Dissipelskap?	27
Deel 1: Dissipelskap Vereis Toewyding	29
Studie Vrae: Dissipelskap Vereis Toewyding	34
Deel 2: Dissipelskap Verdeel	38
Studie Vrae: Dissipelskap Verdeel	42
Deel 3: Dissipelskap Vereis die Kruis	45
Die Vleeslike Mens:	47
Is ’n Afgevaardigde van Satan:.....	47
Is ’n Struikelblok vir God:	48
Studie Vrae: Dissipelskap Vereis die Kruis	51

Deel 4: Die Koste van Dissipelskap	54
Studie Vrae: Die Koste van Dissipelskap.....	58
Deel 5: Onverbinde Dissipelskap is Gevaarlik	61
Studie Vrae: Onverbinde Dissipelskap is Gevaarlik	64
Die Dissipel en die Bybel.....	67
God is die Outeur van die Bybel	67
Skrif Bekragtig Homself	68
Die Noodsaaklikheid van die Bybel.....	68
1. Kennis van die Evangelie	68
2. Handhawing van 'n Geestelike Lewe	69
3. Die Bybel is Noodsaaklik vir Sekere Kennis van God se Wil.....	71
Studie Vrae: Die Dissipel en die Bybel	72
Die Biddende Dissipel	76
A. Waarom Moet Ons Bid?.....	77
(i) Gebed is 'n Uitdrukking van Vertroue in God	77
(ii) Gebed Bring Ons in Dieper Gemeenskap met God	77
(iii) Gebed Bevorder God se Koninkryks-werk.....	77
B. Die Effektiwiteit van Gebed	77
(i) Gebed Verander die Manier waarop God Werk	77
(ii) Effektiewe Gebed Word Moontlik Gemaak deur Jesus Christus	78
C. Belangrike Oorwegings vir Effektiewe Gebed.....	78
(i) Bid Volgens God se Wil.....	78
(ii) Bid met Geloof.....	79
(iii) Gehoorsaamheid	79
(iv) Onbelyde Sonde	80
(v) Ander Vergewe.....	81
(vi) Nederigheid	82
Studie Vrae: Die Biddende Dissipel.....	83
Bibliografie	87

TOESTEMMING VIR GEBRUIK, VERTAAL, OF DRUK

(PDF Weergawe – “Om Jesus te Volg: Die Ware Betekenis van Dissipelskap”)

Toestemming word hiermee verleen aan enige individu, kerk, bediening of opvoedkundige instelling om hierdie PDF **gratis af te laai, te druk, te vertaal of te versprei** vir nie-kommersiële doeleindes, **mits**:

1. **Volle erkenning** op **elke eksemplaar** (gedruk of digitaal) gegee word in die volgende vorm:

© [Jaar] Woord van Lewe. Alle regte voorbehou. Gebruik, vertaal of gedruk met toestemming. Bron: Woord van Lewe – www.woordvanlewe.co.za

2. **Geen veranderinge** aan die **kernteks** of **erkenningskennisgewing** word aangebring sonder skriftelike toestemming van Woord van Lewe nie.
3. **Geen verkoop** van die PDF, gedrukte eksemplare of enige afgeleide werk word toegelaat nie.

Vir **kommersiële gebruik, massadruk** of **amptelike vertalings**, kontak asseblief: info@woordvanlewe.co.za

Permission is hereby granted to any individual, church, ministry, or educational institution to **download, print, translate, or distribute** this PDF **free of charge** for non-commercial purposes, **provided that**:

1. **Full attribution** is given on **every copy** (printed or digital) in the following form:

© [Year] Woord van Lewe. All rights reserved. Used, translated, or printed with permission. Source: Woord van Lewe – www.woordvanlewe.co.za

2. **No changes** are made to the **core text** or **attribution notice** without written consent from Woord van Lewe.
3. **No sale** of the PDF, printed copies, or any derivative work is permitted.

For **commercial use, bulk printing**, or **official translations**, please contact: info@woordvanlewe.co.za

"VADER, EK WIL U KEN, MAAR MY LAFHARTIGE HART VREES OM SY SPEELGOED PRYS TE GEE. EK KAN U NIE LIEFHÊ SOOS EK BEHOORT TOTDAT U DIE VLIES VAN MY WESE GESKEUR HET EN MY AAN DIE BRAND GESTEEK HET MET U LIEFDE NIE. BREEK MY, O HERE, EN MAAK MY KINDERLIK. VERLOS MY VAN DIE DRANG OM MET ANDER TE KOMPETEER VIR PLEK OF AANSIEN, OF POSISIE. EK WIL EENVOUDIG EN ONGEKUNSTELD WEES SOOS 'N KLEIN KIND. HELP MY OM MYSELF TE VERGEET EN MY WARE VREDE TE VIND IN DIE AANSKOUER VAN U."

(A.W. TOZER – "DIE STREWE NA GOD")

Jesus roep almal om Hom te volg en sy dissipel te wees. Sommige sal die roepstem beantwoord, maar Hom op hul eie manier volg. Andere sal die roepstem beantwoord en Hom op sy manier volg. Die meeste sal egter die roepstem verag en voortgaan op hul eie pad.

Die Krisis van Dissipelskap

In hul boek “Kingdom Ethics” voer Glen Stassen en David Gushee aan dat Christelike kerke oor die teologiese en belydenis spektrum, sowel as Christelike etiek as akademiese dissipline, dikwels daaraan skuldig is dat hulle Jesus vermy. Hulle bely Jesus as die Messias, die Seun van God, en God geïnkarnear. Hulle bely Hom as Verlosser, Here van die kerk en die wêreld. Jesus is nie net die Kern van die Christelike geloof nie, maar van die hele skepping, deur wie alle dinge gemaak is. Die Skrif verklaar: *“Hy is voor alle dinge, en in Hom hou alle dinge stand.”* (Kol 1:17).

Sonder Jesus is Christendom ’n oppervlakkige onderneming, want Hy is die sentrale figuur, die bron, fondament, gesag en bestemming daarvan. Tog ignoreer en verdraai die kerk gereeld die leringe van Jesus en sy Woord, veral sy Bergpredikasie.

Die resultaat is nie goed nie: *“Hierdie ontwyking van die konkrete leringe van Jesus het Christelike morele praktyke, morele oortuigings en morele getuienis ernstig misvorm. Jesus het geleer dat die toets van ons dissipelskap is of ons sy leringe uitvoer, of ons sy woorde ‘in die praktyk uit leef’”* (Gushee & Glen Harold Stassen, 2016). Om Jesus se woorde in die praktyk uit te leef, is wat dit beteken om *“op rots te bou”* (Matt 7:24).

Jesus het bedoel wat Hy gesê het, en die ontwyking van sy leringe vorm ’n krisis in Christelike identiteit. Die vraag moet gestel word: *Wie funksioneer dan presies as die Here van die kerk?* Wanneer Christene en die kerk Jesus se manier van dissipelskap marginaliseer, vermy of verwing, verloor hulle hul weerstand teen die infiltrasie van sekulêre ideologieë. Hierdie ideologieë manipuleer Christene om ander gode te dien, wat veroorsaak dat hulle hul gesag, getuienis en geloofwaardigheid verloor (Gushee & Glen Harold Stassen, 2016).

Die kerk word beveel *“Vertrek, vertrek, gaan weg daarvandaan, raak nie aan wat onrein is nie; gaan uit hulle midde uit, reinig julle.”* (Jes. 52:11) *“Daarom, gaan onder hulle uit en sonder julle af, spreek die Here; en raak nie aan wat onrein is nie, en Ek sal julle aanneem.”* (2 Kor. 6:17), maar nou het die kerk ’n verlengstuk van die wêreld geword. Dit is ’n verteenwoordiger van die waardes, stelsels en invloede van die breër sekulêre kultuur.

Die kerk het sy fokus en geroepe doel as ’n afsonderlike geestelike gemeenskap verloor. Dit het ’n sekulêre instelling geword wat wêreldse waardes soos materialisme, individualisme en morele relativisme aanneem, en sodoende sy missie as ’n baken van lig vir die wêreld en ’n getuie vir God verwater.

Die kerk is ’n sosiale beweging wat kulturele en sosiale neigings en modes bevorder. Dit sluit aan by politieke ideologieë en populistiese agendas in plaas daarvan

om as 'n bastion teen die vloedgolf van verdorwenheid en goddeloosheid te staan. Deur as net nog 'n menslike organisasie te funksioneer, wat krag, rykdom en invloed bo sy rol as 'n goddelike gemeenskap prioritiseer, faal dit om God se bedoelde doel te vervul om Sy Seun aan die wêreld te openbaar.

Deur met die wêreld saam te smelt, tree dit op as 'n verteenwoordiger van 'n verwaterde weergawe van geloof waar Bybelse beginsels ondergeskik gemaak word aan samelewingsnorme.

Die wêreld het geen respek meer vir die kerk, God se Woord en God se geboorte, want die kerk is die oorsaak van lastering teen God se Naam (Rom. 2:24 – “Soos geskryf is: ‘God se Naam word onder die heidene gelaster as gevolg van julle.’” Omdat die kerk nie meer getrou is aan God en sy Woord nie, is daar geen verskil tussen die wêreld en die kerk nie.

Satan het die kerk oorwin en in 'n diepe slaap gesus. Hy het sy doel bereik om geweldige skade aan die planne en doeleindes van God te veroorsaak om verlore siele, wat op pad is na die hel, te bereik. Die kerk het 'n hoereerder en owerspeler geword en is onbekwaam en ongeskik om sy missie te volbring.

Soos Stassen en Gushee dit stel: “Die Christelike lewe bestaan daaruit om Jesus te volg, sy leringe te gehoorsaam en die lewenswyse wat Hy geleer en uitgeleef het, in die praktyk te bring” (Gushee & Stassen, 2016, p. 2).

Studie Vrae: Die Dissipelskap Krisis

1. Die Sentraliteit van Jesus in Christendom

Volgens die teks, waarom word Jesus as die sentrum van die Christelike geloof beskou? Hoe ondersteun Kolossense 1:17 hierdie siening?

Antwoord:

2. Ontwyking van Jesus se Lering

Die teks voer aan dat kerke dikwels Jesus se leringe, veral dié in die Bergpredikasie, vermy of verkeerd interpreteer. Wat is sommige spesifieke maniere waarop hierdie ontwyking in moderne kerke kan manifesteer?

Antwoord:

3. Gevolge van die Ignoreer van Jesus se Leringe

Volgens die teks, wat is die gevolge van Christene en kerke wat Jesus se leringe marginaliseer? Verwys na Matteus 7:24 in jou antwoord.

Antwoord:

4. Infiltrasie van Sekulêre Ideologieë

Die teks beweer dat die vermyding van Jesus se manier van dissipelskap sekulêre ideologieë toelaat om die kerk te infiltreer. Wat is sommige voorbeelde van sekulêre ideologieë wat kerke vandag kan beïnvloed?

Antwoord:

5. Die Kerk se Rol as 'n Afsonderlike Gemeenskap

Die teks verwys na Jesaja 52:11 en 2 Korintiërs 6:17 om die kerk se roeping om afgesonder van die wêreld te wees te beklemtoon. Hoe het die kerk, volgens die teks, gefaal om hierdie onderskeid te handhaaf?

Antwoord:

6. Wêreldse Waardes in die Kerk

Wêreldse Waardes in die Kerk Die teks lys materialisme, individualisme en morele relativisme as wêreldse waardes wat deur die kerk aangeneem is. Gee 'n voorbeeld van hoe elk van hierdie waardes in 'n kerk omgewing kan manifesteer.

Antwoord :

7. Die Kerk as 'n Sosiale Beweging

Hoe beskryf die teks die kerk se belyning met kulturele, sosiale of politieke neigings? Waarom ondermyn hierdie belyning sy missie?

Antwoord:

8. Lastering Teen God se Naam

Volgens Romeine 2:24, hoe lei die kerk se gedrag tot die lastering van God se Naam? Gee 'n moderne voorbeeld van hierdie probleem.

Antwoord:

9. Satan se Invloed op die Kerk

Die teks gebruik kragtige taal en beskryf die kerk as 'n "hoereerder en owerspeler" onder Satan se invloed. Wat suggereer hierdie metafoor oor die kerk se huidige toestand, en hoe beïnvloed dit sy missie?

Antwoord:

10. Om Jesus as Dissipel te Volg

Volgens Stassen en Gushee bestaan die Christelike lewe daaruit om Jesus te volg, Sy leringe te gehoorsaam en die lewenswyse wat Hy geleer te handhaaf. Hoe kan Christene en kerke hierdie beginsel prakties toepas om die krisis van dissipelskap aan te spreek?

Antwoord:

Die Roeping om Jesus te Volg

In die Nuwe Testament word die woord “volg” uitsluitlik gebruik in verwysing na die verhouding met die aardse Jesus. Die woord “volg,” soos gebruik in die Griekse kulturele konteks met verwysing na ’n godheid, het beteken dat die mens soos die godheid moet word. (Schweizer, 1960)

In Judaïsme bestaan daar twee standpunte oor die woord “volg.” Die eerste standpunt impliseer ’n konkrete volg in die letterlike sin. Die Ou Testament praat van diegene wat God verlaat het om Baäl te volg en dui op die idee van ’n dienskneg wat aan sy heer (baäl) behoort.

In Rabbinistiese literatuur word dieselfde standpunt uitgedruk, wat die handeling aandui van dissipels wat op ’n respekvolle afstand agter hul meester loop. (Schweizer, 1960)

’n Ander standpunt, ook uitgedruk in die Rabbinistiese literatuur, wys op die invloed van Griekse denke op die term. Die Rabbis het verklaar dat aangesien dit onmoontlik is om letterlik agter God te loop, dit eerder beteken om die deugde van God te volg.

Hierdie begrip impliseer die nabootsing van God, soos in die Griekse konsep, met die vereiste dat etiese inspanning (*gehoorsaamheid aan die wet*) ’n meer sentrale plek inneem. (Schweizer, 1960)

Aangesien die uitdrukking “*God volg*” nie in die Nuwe Testament gevind word nie, moet ons ons leidraad neem uit die eerste standpunt van die Rabbis en nie die tweede standpunt nie.

Wanneer Jesus roep, “*Volg My*,” word dit bedoel in die eerste Joodse sin van “*letterlike, konkrete volg*” en nie in die latere Grieks-beïnvloede idee van slegs die nabootsing van deugde nie. Om Jesus te volg impliseer werklike gehoorsaamheid aan Hom in die daaglikse lewe eerder as slegs innerlike geloof of abstrakte toewyding.

Hoewel die dissipels fisiek saam met Jesus kon loop tydens sy aardse bediening, kon hulle dit nie doen na sy Hemelvaart nie; tog bly die roeping tot konkrete volg voort.

Die volg verskuif van letterlik agter Jesus aan loop na die gehoorsaamheid aan die verre Here se Woord. Die essensie het nie verander nie en beteken steeds om werklik te doen wat Hy beveel en om jou hele lewe rondom Hom te organiseer.

Die vorm verander (*nie meer fisieke voetstappe nie*), maar die werklikheid bly konkreet. Dit behels werklike keuses, werklike aksies en werklike opoffering van besittings, prioriteite en sekerhede. Dit behels steeds die verwerping van ou aansprake

op hul lewens en om te lewe as mense wat aan Jesus behoort. Hulle is steeds sy diensknegte, wat die Ou Testamentiese sin van volg en behoort aan 'n meester weerklink.

Volgens Schweizer (1960) mag *volg* nie gereduseer word tot slegs die nabootsing van Jesus se karaktereenskappe of morele voorbeeld nie. Dit sou abstrak wees en kom uit die Grieks-beïnvloede siening. Ware dissipelskap is relasionele gehoorsaamheid aan 'n lewende Here, nie net morele bewondering nie. Dissipelskap is altyd konkrete, beliggaamde gehoorsaamheid aan die Here.

Gehoorsaamheid aan die roeping behels drie punte: 1. Jesus het hulle geroep om Hom te volg. Dit is die begin van dissipelskap. 2. Die roeping is 'n roeping tot diens. 3. Gehoorsaamheid behels die verbreking van ou bande.

Die Jesus-beweging

Volgens Wilkins (2010) begin 'n beweging wanneer 'n waargenome behoefte binne 'n groep mense aangespreek word deur iemand wat 'n oplossing bied. Soos die beweging groei en mense met verskillende behoeftes en verwagtinge ingesluit word, neem die diversiteit van die volgelinge toe.

Die leier moet dan die oplossing verduidelik, en dit is in hierdie stadium dat mense binne die beweging óf hul toewyding aan die leier en die oplossing bevestig óf die beweging verlaat. Diegene wat die beweging verlaat, doen dit omdat die leier se oplossing nie aan hul verwagtinge voldoen nie.

Wilkins (2010) stel dat die eerste dissipels van Jesus deelgeneem het aan 'n Jesus-beweging en gekonfronteer is met iets wat hulle nog nooit ervaar het voordat hulle Jesus begin volg het nie. Die oproep aan mense om Jesus te volg, het gelei tot die eerste Jesus-beweging, wat die loop van die geskiedenis verander het.

In die ontwikkeling van die eerste Jesus-beweging kan verskeie fases onderskei word. Hierdie fases werp belangrike lig op wat dit beteken het om Jesus in die eerste eeu te volg.

Fases van die Jesus-beweging

Fase 1: Mense het Jesus uit eie inisiatief gevolg

Die eerste fase is gekenmerk deur mense wat Jesus vrywillig uit hul eie wil gevolg het. In Matteus 4:24-25 lees ons dat baie mense uit die hele Sirië, Galilea, die Dekapolis, Jerusalem, Judea en van oorkant die Jordaan Hom gevolg het.

Sommige wat Jesus gevolg het, het dit gedoen omdat hulle sy Messiaanse identiteit herken het. Twee van Johannes se dissipels het Jesus gevolg nadat Johannes die Doper vir hulle gesê het dat Jesus die Lam van God is. Toe Jesus hulle sien, het Hy

gevra: ³⁹*Wat soek julle? En hulle antwoord Hom: Rabbi — dit wil sê, as dit vertaal word, Meester — waar is U tuis? (Joh. 1:39, Die Bybel -1953).*

Andreas, Simon Petrus se broer, een van die twee wat Jesus gevolg het, het sy broer gaan soek en vir hom gesê, “*Ons het die Messias gevind.*” Filippus, wat deur Jesus geroep is om Hom te volg, het Natanael na Jesus gebring.

⁴⁵*En Filippus was van Betsaida, uit die stad van Andreas en Petrus.*

⁴⁶*Filippus het Natanael gekry en vir hom gesê: Ons het Hom gevind van wie Moses in die wet en ook die profete geskrywe het: Jesus, die seun van Josef van Nasaret.*

⁴⁷*En Natanael sê vir hom: Kan daar uit Nasaret iets goeds wees? Filippus antwoord hom: Kom kyk.*

⁴⁸*Daarop sien Jesus Natanael na Hom toe kom en sê van hom: Hier is waarlik 'n Israeliet in wie daar geen bedrog is nie.*

⁴⁹*Natanael sê vir Hom: Waarvandaan ken U my? Jesus antwoord en sê vir hom: Voordat Filippus jou geroep het toe jy onder die vyeboom was, het Ek jou gesien.*

⁵⁰*Natanael antwoord en sê vir Hom: Rabbi, U is die Seun van God, U is die Koning van Israel!*

(Joh. 1:45–49, Die Bybel -1953)

Nie almal wat Jesus gevolg het, het dit om dieselfde rede gedoen nie. Hulle het verskillende agtergronde en begrippe gehad van wie Jesus was. Baie wat Jesus se genesings aanskou het en Sy leringe gehoor het, het “gelowiges” geword, maar hul “geloof” was gebrekkig. (Wilkins, 2010)

Sommige het uit nuuskierigheid en om Jesus te bevraagteken na Hom gekom, soos Nicodemus, ’n Fariseër, wat na Jesus getrek is weens sy wonderwerke en leringe. Nicodemus het op een of ander stadium wel een van Jesus se dissipels geword omdat hy na die kruisiging vir Jesus se liggaam gevra het.

’n Ander individu wat Jesus uit nuuskierigheid genader het om Hom oor ewige lewe te bevraagteken, was die ryk jong man. Hy het weens sy rykdom nie ’n dissipel van Jesus geword nie, soos gesien in Lukas 18:18-27.

In die eerste fase van die Jesus-beweging was dit die mense wat die inisiatief geneem het om Jesus te volg. As sy dissipels was hulle nie veel anders as ander dissipels wat ander meesters in Israel gevolg het nie. (Wilkins, 2010)

Fase 2: Jesus se Roeping

Volgens Wilkins (2010) was dit op hierdie stadium dat Jesus ’n patroon gevestig het wat die toetrede tot ware dissipelskap gereguleer het. Hierdie verandering in

benadering het plaasgevind toe Jesus die twee broers, Matteus en Markus, geroep het om Hom te volg. Hulle was reeds vertrouwd met Jesus omdat hulle die dissipels was wat Johannes verlaat het om Jesus te volg.

Die Jesus beweging het momentum gekry soos nuus oor Jesus deur sosiale verhoudings in Galilea versprei het. Groot skares uit verafgeleë gebiede het na Jesus gestroom, en 'n menigte het begin om Hom te volg. Nuus oor Jesus het na Sirië versprei, wat daartoe gelei het dat mense almal wat siek was aan verskeie siektes, die besete, epileptiese mense en die verlamdes na Hom gebring het om genees te word.

Gedurende hierdie tydperk, terwyl die beweging van Jesus se volgelinge gegroei het, *“het Sy roeping die hoogtepunt van sy vorm van dissipelskap gevestig”*. (Wilkins, 2010)

Hierdie roeping het mense uitgedaag om 'n lewenslange persoonlike toewyding aan Jesus te maak en 'n onvoorwaardelike geloof in Hom geëis. Vir sommige het dit ook ingesluit om Jesus op sy reise te vergesel om die koms van God se koninkryk aan te kondig.

Die patroon wat Jesus in sy roeping gebruik het, word in drie fases verdeel:

1. Jesus het deur die platteland gegaan en diegene gekies wat Hy sou roep.
2. Hy het hulle ontbied, en
3. Diegene wat dadelik gereageer het, het Hom gevolg.

Hierdie patroon openbaar vier deurslaggewende feite rakende die roeping om Jesus te volg:

1. Dit beklemtoon die groot gesag van Jesus se roeping aan mense om sy dissipels te word.
2. Dit toon die absolute gehoorsaamheid en toewyding van diegene wat in antwoord op die roeping geroep is.
3. Dit wys dat die inisiatief geheel en al by Jesus lê.
4. Dit is slegs deur die roeping van Jesus alleen dat 'n persoon die lewe van dissipelskap kan begin en volhou. (Wilkins, 2010)

2.1 Jesus Neem die Inisiatief met die Roeping

Tot nou toe het mense uit eie inisiatief na Jesus gekom, maar nou bied Hy 'n vriendelike en bemagtigende uitnodiging. Diegene wat Sy roeping hoor en gehoorsaam, word sy dissipels.

In die eerste eeu was dissipelskap 'n persoon se vrywillige keuse. 'n Persoon wat 'n dissipel van 'n meester wou wees, sou verskeie meesters ondersoek en hom dan by die meester van sy keuse aansluit. 'n Voorbeeld hiervan is die skrifgeleerde wat na Jesus gekom het en vir Hom gesê het hy sou Hom volg waar Hy ook al gaan. (Matt 8:19)

Jesus het nou die inisiatief geneem en almal wat sy dissipels sou wees, geroep. Aan die begin van die beweging was dit nie maklik om die verskil tussen 'n ware dissipel en 'n valse dissipel te onderskei nie. Die ware dissipel het egter altyd met ware geloof op Jesus se roeping gereageer. (Wilkins, 2010)

2.2 Deurbreek van Godsdienstige Hindernisse

Jesus het Sy dissipels nie op grond van hul verdienste of vermoëns geroep nie, maar uitsluitlik op grond van God se genade. Jesus se roeping was 'n daad van genade, wat 'n uitnodiging aan onwaardige sondaars uitgereik het om Hom te volg. Hy het die hindernisse verbreek wat diegene wat onrein was van diegene wat nie was nie, geskei het. Dink aan die mense met melaatsheid, prostitute en tollenaars wat Hy geroep het om Hom te volg.

2.3 Die Deurslaggewende Reaksie

Wanneer daar 'n roeping is, moet daar 'n antwoord wees. Diegene wat Jesus geroep het, moes op Sy roeping reageer. Hulle het óf Sy dissipel geword óf van Hom af weggedraai. Dit was 'n deurslaggewende punt vir diegene wat die roeping gehoor het, en hulle moes kies om by Jesus te wees of teen Hom te wees (Luk 11:23a).

Die reaksie op Jesus se roeping het vereis om Sy Messiaanse identiteit te ken en te glo (Joh. 2:11; 6:68–69), Sy roeping te gehoorsaam (Mark 1:18, 20), en jouself aan Hom toe te wy met volle bewustheid van die koste van so 'n toewyding (Matt 19:23–30; Luk 14:25–33).

Die persoon wat besluit het om Jesus te volg, moes verstaan dat dit die begin van 'n nuwe lewe was; die ou lewe moes tot 'n einde kom, en hy moes in gehoorsaamheid aan die Vader se wil lewe. (Wilkins, 2010)

2.4 Uittree uit die Menigte

Jesus het groot skares gelok wat as toeskouers opgetree het vir al Sy wonderwerke en leringe. Hy wou egter nie hê dat mense blote toeskouers bly nie, maar dat hulle dissipels word. Daarom het Hy individue uit die skares geroep om Hom as sy dissipels te volg.

Die menigtes het Jesus in 'n letterlike sin gevolg, maar hulself nie aan die koste en toewyding van dissipelskap verbind nie. Hulle was neutraal en onverbinde in hul verhouding met Hom en het nie besef dat Jesus wou hê dat almal Sy dissipels word nie. (Wilkins, 2010)

2.5 Die Koste Bereken

Jesus het gereeld diegene wat sy dissipels wou wees, gewaarsku oor die koste verbonde aan die volg van Hom. Hy het onvoorwaardelike oorgawe en lojaliteit aan Hom alleen geëis. (Luk 14:24, 27, 33)

²⁶As iemand na My toe kom en hy haat nie sy vader en moeder en vrou en kinders en broers en susters, ja, selfs ook sy eie lewe nie, kan hy my dissipel nie wees nie.

²⁷En elkeen wat sy kruis nie dra en agter My aan kom nie, kan my dissipel nie wees nie.

³³So kan dan ook niemand van julle wat nie afsien van al sy besittings, my dissipel wees nie. (Die Bybel 1953)

Wilkins (2010) beweer dat dieselfde koste soos deur Jesus in die bogenoemde verse gestel, nie van almal geëis word nie. *“Tog word dieselfde koste van dissipelskap nie vir almal geëis nie. Jesus pas die koste van dissipelskap aan volgens wat Hy weet die prioriteite van ’n persoon se hart is.”*

Wilkins se stelling is foutief en is die rede is waarom kerke gevul is met onverbinde Christene. Sy redenasie dien as ’n verskoning vir Christene wat hulleself nie volkome verbind aan Jesus se dissipelskap vereistes nie en sal nadelig wees vir hul verhouding met Hom.

Die voorwaardelike *“As iemand”* sluit niemand uit en sluit almal in, ongeag die prioriteite van hul hart. Die Griekse woord $\tau\iota\varsigma$ (tis) is ’n onbepaalde voornaamwoord en verwys na enige persoon of voorwerp. Dit beteken wie ([-ookal]), die ([-gene]), en as ’n vraende voornaamwoord, stel dit die vraag, *watter soort mens?*

Die antwoord is enige man, vrou of kind wat Jesus wil volg en sy dissipel wil wees. Daar is geen onderskeid aangaande wie die voorwaardes in Luk 14:26–35 moet nakom en wie nie.

Die woord *“iemand”* verwys na enige persoon of individu, sonder om enige spesifieke eienskap, agtergrond of vereiste te spesifiseer. *Dit is ’n voornaamwoord wat gebruik word om inklusiwiteit aan te dui en die moontlikheid vir enigiemand, ongeag hul identiteit of omstandighede, om betrokke te wees of ingesluit te word in ’n bepaalde situasie, taak of groep.* (Definitions.net, 2025)

2.6 Die Roeping tot Dissipelskap

Jesus se roeping tot dissipelskap is 'n roeping tot verlossing, 'n roeping om deel te word van God se Koninkryk, en om in Jesus te glo vir ewige lewe. Hy het sy dissipels geroep om getuies vir Hom te wees (Hand 1:8), om dissipels van die nasies te maak, en om hulle alles te leer wat Hy hulle geleer het (Matt 28:19). (Wilkins, 2010)

Jesus se dissipels was 'n diverse groep wat uit alle vlakke van die lewe gekom het. Daar was 'n tollenaar, sommige vissers en godsdienstige leiers. Daar was vroue en mans met verskillende agtergronde, soos Maria Magdalena, wat Jesus genees het, Johanna, die vrou van Herodes se rentmeester, en Susanna, een van die vroue wat Jesus genees het.

Hierdie vroue het saam met Jesus gereis, sy wonderwerke aanskou en sy werk finansieel ondersteun. Hulle het getrou aan Jesus gebly tydens sy kruisiging en was die eerste getuies van sy opstanding.

2.7 Die Roeping tot Leierskap

Uit die breër groep dissipels het Jesus 'n kern van twaalf dissipels gekies vir leierskap posisies. Hulle het 'n bykomende roeping ontvang wat hulle as "apostels" aangewys het, en die omstandighede van hul lewens was aansienlik anders as die res.

Hul roeping het nie net 'n oproep ingesluit om Jesus te volg nie, maar was ook 'n roeping tot diens. Hulle het saam met Hom aangesluit in sy bediening aan die mense van Israel. Hulle was nie net Jesus se dissipels nie, maar is ook deur Hom opgelei om apostels te word. (Wilkins, 2010)

Fase 3: Jesus Toets Sy Volgelinge

Die Jesus-beweging het vinnig uitgebrei namate nuwe volgelinge by die groeiende skares aangesluit het. Die verwagtinge van baie van hierdie volgelinge was egter nie in lyn met Jesus se verwagtinge nie.

Nadat Jesus die vyfduisend gevoed het, het die skare Hom as die profeet beskou wat deur Moses voorspel is en wou Hom met geweld koning maak. Die Messiaanse verwagting van die Jode in Jesus se tyd was dat 'n koning sou opstaan om hulle te bevry van Romeinse onderdrukking.

Jesus het egter die voeding van die vyfduisend gebruik om aan die skares die ware aard van sy sending te openbaar. Hy het hulle geleer dat Hy die brood van die lewe is, en as hulle ewige lewe wil hê, moet hulle van sy vlees eet en sy bloed drink. (Wilkins, 2010)

Jesus het hierdie kragtige beeldspraak gebruik “om die geestelike toe-eiening van Homself uit te beeld, wat sy lewensbloed sou gee vir die lewe van die wêreld.” (Robertson, 1931)

As gevolg van Jesus se uitsprake het baie van sy dissipels van Hom af weggedraai. Hoewel hierdie individue Jesus gevolg het, was hul verwagtinge nie in lyn met Jesus se doelwitte en verwagtinge nie.

Hierdie episode het ’n waterskeiding in die Jesus-beweging gemerk, wat diegene met aardse verwagtinge ontbloot het terwyl dit die opregte geloof van diegene wat met Sy sending ooreengestem het, bevestig het.

Fase 4: Die Klein Groepie Volgelinge

Namate Jesus se aardse bediening ten einde geloop het, het Hy die ware doel daarvan duideliker geopenbaar—om die goeie nuus van verlossing te verkondig en om aan die kruis te sterf. Op hierdie stadium het die getal van Jesus se dissipels drasties afgeneem, en slegs ’n paar het by Hom gebly.

Jesus se roepstem het uitgegaan en Hy het sy verwagtinge aan sy dissipels gestel. Daar was nie meer verwarring oor wat dit beteken om sy dissipels te wees nie. Hy het hulle geleer wat dit beteken om sy ware volgelinge te wees. Dit het die verhoog geskep vir Jesus se verklaring van die Groot Opdrag. (Wilkins, 2010)

Jesus kon nou verklaar dat die dissipels hulself moet toewy aan die maak van dissipels uit al die nasies. ’n Dissipel is ’n persoon wat uit die skare van ongelowiges (die nasies) tree om Jesus as Verlosser en Meester te erken en die weg van dissipelskap te volg. (Wilkins, 2010)

Fase 5: Die Eerste Kerk

Die koms van die Heilige Gees op Pinkster, het die geboorte van die kerk meegebring. Die bemagtiging van die Heilige Gees het ’n heeltemal nuwe tydperk in die Jesus-beweging gemerk. Van die begin af het die kerk vinnig uitgebrei na die res van Judea en Samaria. Jode en heidene is by die kerk gevoeg, en alhoewel vervolgd, kon die kerk nie vernietig word nie. (Wilkins, 2010)

Deur die inwoning van die Heilige Gees in gelowiges kon al die dissipels nou voortdurend in die teenwoordigheid van die Here bly. Hy het hulle bemagtig om in gehoorsaamheid aan die Groot Opdrag die wêreld in te gaan.

Volgens Jesus is die Heilige Gees noodsaaklik vir dissipelskap, wat die oortuiging van ongelowiges, die wedergeboorte van gelowiges en voortdurende geestelike groei beïnvloed.

Die groei van die kerk was die gevolg van die direkte vervulling van die Groot Opdrag. Die dissipels het gegaan en dissipels gemaak uit die ongelowiges. Hulle het hulle gedoop en die nuwe bekeerlinge geleer om Jesus se leringe te gehoorsaam.

Alles wat Jesus *“aan die oorspronklike dissipels geleer het, moes nou aan nuwe gelowiges geleer word sodat nuwe bekeerlinge gehoorsame dissipels kon wees wat die altyd-teenwoordige Jesus volg.”* (Wilkins, 2010)

Studie Vrae: Die Roeping om Jesus te Volg

1. Die Betekenis van "Volg" in die Nuwe Testament

Volgens die teks, hoe word die woord “*volg*” uitsluitlik in die Nuwe Testament gebruik? Hoe verskil die Griekse kulturele konteks van die Joodse begrip? (Verwys na Schweizer, 1960)

Antwoord:

2. Joodse Standpunte oor "Volg"

Beskryf die twee standpunte in Judaïsme rakende die term “*volg*,” soos uitgedruk in die Ou Testament en Rabbinistiese literatuur. Waarom bepleit die teks die eerste standpunt bo die tweede wanneer Jesus se roeping geïnterpreteer word?

Antwoord:

3. Letterlike vs. Abstrakte Volg

Die teks beklemtoon dat Jesus se oproep “Volg My” in die letterlike, konkrete sin bedoel is eerder as die Grieks-beïnvloede idee van die nabootsing van deugde. Wat beteken dit vir dissipelskap vandag, veral na Jesus se Hemelvaart?

Antwoord:

4. Elemente van Gehoorsaamheid aan die Roeping

Die teks skets drie punte wat betrokke is by gehoorsaamheid aan Jesus se roeping: (1) Hom volg, (2) diensbaarheid, en (3) die verbreking van ou bande. Gee 'n kort verduideliking van elkeen, met verwysing na die Ou Testamentiese sin van behoort aan 'n meester.

Antwoord:

Die Jesus-beweging: Definisie en Groei

Volgens Wilkins (2010), wat laat 'n beweging begin, en hoe het die Jesus-beweging ontstaan? Hoe het die diversiteit van volgelingen die leier se behoefte beïnvloed om die oplossing te verduidelik?

Antwoord:

5. Fase 1: Vrywillige Volg

Beskryf Fase 1 van die Jesus-beweging, insluitend voorbeelde uit Matteus 4:24-25 en Johannes 1:38-39, 45-49. Waarom was sommige volgelingen se geloof "gebrekkelig," en hoe vergelyk hierdie fase met dissipelskap onder ander meesters in Israel?

Antwoord:

6. Fase 2: Jesus se Roeping – Die Patroon en Feite

Skets die drie-stap-patroon wat Jesus gebruik het om dissipels te roep (byvoorbeeld, soos gesien met die broers in Matteus en Markus). Wat is die vier deurslaggewende feite wat hierdie patroon oor dissipelskap openbaar? (Verwys na Wilkins, 2010)

Antwoord:

7. Jesus Neem die Inisiatief met die Roeping en Breek Deur Hindernisse

Hoe het Jesus die inisiatief in dissipelskap verskuif van vrywillige keuse na sy eie roeping? Bespreek hoe hierdie roeping 'n daad van genade was, wat godsdienstige hindernisse deurbreek het (byvoorbeeld, die roeping van melaatses, prostitute en tollenaars).

Antwoord:

8. Uittree uit die Menigte en die Roeping tot Dissipelskap

Hoe het Jesus ware dissipels onderskei van die skare toeskouers? Wat is die breër doel van Jesus se roeping tot dissipelskap, insluitend verwysings na verlossing, die Koninkryk van God, en die Groot Opdrag (Matteus 28:19; Handeling 1:8)?

Antwoord:

9. Die Deurslaggewende Reaksie en die Berekening van die Koste

Wat sê die teks is nodig om op Jesus se roeping te reageer (byvoorbeeld, glo in sy Messiaanse identiteit, gehoorsaamheid, volle toewyding)? Verduidelik die koste van dissipelskap uit Lukas 14:26–27, 33, en spreek die meningsverskil met Wilkins (2010) aan oor of hierdie koste gepersonaliseer is.

Antwoord:

10. Die Roeping tot Leierskap en Diversiteit van Dissipels

Beskryf die bykomende roeping aan die twaalf apostels en hoe dit verskil het van algemene dissipelskap. Gee voorbeelde van die diverse groep dissipels, insluitend vroue soos Maria Magdalena, Johanna en Susanna, en hul rolle.

Antwoord:

11. Fase 3: Jesus Toets Sy Volgelinge

Gebruik die voorbeeld van die voeding van die vyfduisend (Johannes 6), verduidelik hoe Jesus sy volgelinge getoets het en die ware aard van sy sending geopenbaar het. Wat het gebeur met diegene wie se verwagtinge nie met syne ooreengestem het nie? (Verwys na Wilkins, 2010, en Robertson, 1931)

Antwoord:

12. Fase 4: Die Smal Groep Volgelinge

Namate Jesus se bediening gevorder het, hoe het die aantal volgelinge verander, en waarom? Hoe het hierdie fase die weg gebaan vir die Groot Opdrag, en wat is die definisie van 'n dissipel in hierdie konteks?

Antwoord:

13. Fase 5: Die Eerste Kerk en die Heilige Gees

Beskryf hoe die Heilige Gees se koms op Pinkster Fase 5 en die geboorte van die kerk gemerk het. Hoe het die Heilige Gees dissipelskap bemagtig om die Groot Opdrag vervul? (Verwys na Wilkins, 2010)

Antwoord:

14. Toepassing op Moderne Dissipelskap

Met inagneming van al die fases van die Jesus-beweging, watter lesse kan moderne Christene leer oor ware dissipelskap? Hoe kan kerke die slaggate van onverbinde volgelingen vandag vermy?

Antwoord:

Wat is Dissipelskap?

Bybelse dissipelskap het 'n tweeledige benadering. Die eerste is die proses om gevorm te word na die beeld van die Meester, Jesus. Die tweede het te make met die vervulling van die Groot Opdrag in gehoorsaamheid aan Jesus se bevel om uit te gaan en dissipels te maak.

Jesus Gelykvormigheid

Die terme “*dissipelskap*” en “*dissipline*” is afgelei van die woord “*dissipel*”. (Wilkins, 2010) Die woord “*dissipel*” dra diepgaande geestelike en opvoedkundige konnotasies en weerspieël 'n blywende band tussen 'n mentor en 'n leerder. Dit was 'n integrale deel van die Romeinse en Griekse kultuur, wat 'n leerder of volgeling gekenmerk het wat toegewy was aan 'n onderwyser of filosofie.

Deur die eeue heen was die term “*dissipel*” 'n kragtige simbool van toewyding, leer en transformasie. (Wordpandit, 2024) Met die opkoms van Christendom het die term “*dissipel*” sterk geassosieer geraak met die volgelinge van Christus, die Here. Volgens Rao (2025), impliseer dissipelskap in die konteks van Christendom 'n diep, toegewyde verhouding met Jesus Christus, waar sy leringe nageleef word en 'n mens se lewe na sy voorbeeld gevorm word.

Die Griekse wortelwoord vir “*dissipel*” is “*μανθάνω*” (*manthanō*), wat “*leer*” beteken. Toe Jesus sy dissipels op die berg in Galilea beveel het om dissipels te maak (Matt 28:19), is die woord wat daar gebruik is “*μαθητεύω*” (*mathêteuō*), wat “*wees 'n leerder (dissipel)*” beteken.

Volgens Wilkins (2010) is dissipelskap die voortdurende proses van groei as 'n dissipel, en dissipline hou verband met die verantwoordelikheid van dissipels om mekaar te help om te groei. Dissipline hou egter ook verband met die selfdissipline van die individuele dissipel.

Dissipelskap en dissipel maak verwys na die proses om as Christen te groei in elke gebied van die lewe. Dit beteken om 'n volledig menslike lewe in hierdie wêreld te lei in eenheid met Jesus en te groei in ooreenstemming met sy beeld. (Rom. 8:29 – “*Want dié wat Hy vooraf geken het, het Hy ook voorbestem om gelykvormig te word aan die beeld van sy Seun...*”)

Toe Jesus sê, “*'n Leerling is nie bo sy leermeester nie; maar elkeen wat volledig opgelei is, sal soos sy leermeester wees,*” het Hy 'n beginsel uitgespreek wat algemeen is in alle meester-dissipel-verhoudings. 'n Dissipel is betrokke by 'n natuurlike proses wat hom of haar sal lei om soos die meester te word. Dit is die sentrale beginsel van Bybelse

dissipelskap: 'n dissipel is altyd in die dissipelskap-proses om soos die Meester, Jesus, te word. (Wilkins, 2010)

Vervulling van die Groot Opdrag

Volgens Montefiore (1930) het Jesus 'n unieke vorm van dissipelskap geskep wat nie gemodelleer is na ander vorme van dissipelskap wat destyds in Palestina gevind is nie. *“Dissipelskap soos Jesus geëis en geïnspireer het (’n volg, nie vir studie nie, maar vir diens—om die Meester in sy sending te help, om sy instruksies uit te voer, ensovoorts) was blykbaar ’n nuwe ding, in elk geval iets wat nie gepas het of nie heeltemal ooreengestem het met die gebruikelike Rabbinistiese gewoontes of met gebruikelike Rabbinistiese verskynsels nie.”*

Na sy opstanding het Jesus belangrike tyd saam met sy dissipels deurgebring om hulle voor te berei om die werk voort te sit om die goeie nuus van verlossing na die hele wêreld te dra. Hy het vir hulle gesê om te gaan en dissipels te maak uit alle nasies.

Jesus se doel met die onderrig en opleiding van sy dissipels was dus tweeledig: om gevorm te word na sy beeld, en om voort te gaan met die werk om die Evangelieboodskap van verlossing te verkondig.

Deel 1: Dissipelskap Vereis Toewyding

²⁵ “ ’n Groot menigte het saam met Jesus gereis. Hy draai toe om en sê vir hulle:” (“Die Bybel 1983)

Die woord “toe” dui op ‘n sleutelwoord van tyd. Jesus het op ‘n sekere tydstip omgedraai om met die menigte te praat. Hy het geweet dat die skares wat Hom gevolg het verskillende motiewe gehad het.

Matteus skryf dat Jesus deur Galilea gereis het, onderrig gegee het in hul sinagoges, die goeie nuus van die koninkryk verkondig het, en elke siekte en kwaal onder die mense genees het.

As gevolg hiervan het ’n berig oor Jesus deur Sirië (hedendaagse Iran) versprei, en mense het almal wat siek was aan verskeie siektes, geteister deur pyn, besete, mense met epilepsie, en verlamdes na Jesus gebring vir genesing. Lukas skryf van groot skares uit Sirië, Galilea, Dekapolis, Jerusalem, Judea en oorkant die Jordaan wat Jesus gevolg het.

Die mense wat Jesus gevolg het, het ’n motief gehad om dit te doen. Matteus gee ons twee motiewe in Matteus 4:23, 24.

Die eerste motief wentel om sy onderrig en verkondiging van die goeie nuus van God se koninkryk. Die mense van Israel het Jesus as ’n profeet beskou, soos die Ou Testamentiese profete. Sy leringe oor die Koninkryk van God sou by hulle aanklank gevind het.

Die tweede motief is Jesus se bereidwilligheid en bekendheid om almal wat sy genesende krag nodig gehad het, te genees. Jesus kon doen wat geen dokter kon doen nie, en dit het diegene wat desperaat was vir genesing en verlossing na Hom getrek.

Hierdie motiewe dui op slegs twee van die verskillende uiteenlopende motiewe waarom die skares Jesus gevolg het. Hy het daarom omgedraai na die skares om met hulle te praat.

Die Voorwaardes van Ware Dissipelskap

Hy het sy toespraak begin met ’n “As,” wat ’n voorwaardelike “As... dan...” stelling aandui. Die “as” verklaar dat ’n sekere voorwaarde nagekom moet word, *dan* sal iets anders gebeur. Dit toon ’n oorsaak-en-gevolg-verhouding tussen twee stellings.

Jesus het voortgegaan om drie “As...” voorwaardes te gee wat nagekom moes word indien enigeen van diegene wat Hom gevolg het, sy dissipels wou wees. Al drie voorwaardes bevat in een of ander vorm die stelling “as ’n voorwaarde nie nagekom word nie, kan hy nie my dissipel wees nie.”

1. ²⁶ “As iemand na My toe kom, kan hy nie my dissipel wees nie tensy hy afstand doen van sy eie vader en moeder en vrou en kinders en broers en susters, ja, selfs van sy eie lewe”

2. ²⁷ “Iemand wat nie sy eie kruis dra en agter My aan kom nie, kan nie my dissipel wees nie.” (As iemand nie sy kruis dra en agter My aankom nie)

3. ³³ “So kan niemand van julle my dissipel wees as hy nie bereid is om van al sy besittings afstand te doen nie.” (As iemand nie bereid is om van al sy besittings afstand te doen nie.)

Die woord “As” in hierdie konteks konfronteer ’n persoon met ’n keuse wat gemaak moet word tussen twee opsies. Dit lei tot ’n introspektiewe ondersoek van die erns van die bedoeling van ’n persoon om ’n dissipel van Christus te word. “As” vereis ’n lewenslange toewyding van ware toewyding, selfverloëning, onderwerping en die dood van die self.

Dit kan nie ’n oppervlakkige of emosionele toewyding wees nie, maar moet ’n “wilskragtige, doelbewuste keuse, besluit en bedoeling” wees.

“Wilskragtig” word gedefinieer as: “die krag om jou wil te gebruik; die kognitiewe proses waardeur ’n individu besluit oor en hom toewy aan ’n spesifieke handelings rigting. Dit word dikwels geassosieer met terme soos bedoeling, besluit, keuse en vrye wil.” (What Does Volition Mean?, 2025)

In sy koerantrubriek genaamd “Market Report,” het *Bill Barnhart* eenkeer die verskil tussen beleggers en handelaars in die aandelemark verduidelik.

“’n Handelaar in ’n aandeel,” skryf *Barnhart*, “neem minute-vir-minute besluite in die hoop om winste te maak wat in breuke van ’n dollar gemeet word.”

“’n Belegger, aan die ander kant, koop of verkoop tipies ’n aandeel op grond van sieninge oor die maatskappy en die ekonomie in die algemeen.” Met ander woorde, handelaars is wielmakers en handelaars. Hulle streef korttermynwinste na.

Handelaars mag geen vertrouwe hoegenaamd hê in die maatskappye waarin hulle aandele koop nie, maar hulle koop, want hulle verwag ’n onmiddellike uitbetaling. In teenstelling hiermee is beleggers in vir die langtermyn. Hulle “ketting hulself aan die mas.”

Beleggers verbind hul geld aan ’n aandeel, met die oortuiging dat dit oor die jare en selfs dekades sterk dividende sal betaal en bestendig in waarde sal groei. Beleggers word nie ontstel deur die tipiese op- en afdraandes van die mark nie, want hulle glo in die kwaliteit van die maatskappy, sy leiers en sy produk.

In die koninkryk van God is daar ook beleggers en handelaars. Hulle kom na Christus met heeltemal verskillende doelwitte. Handelaars in die koninkryk wil hê dat

God hul lot in hierdie wêreld moet verbeter. As die volg van Christus pyn of swaarkry beteken, verkoop hulle uit.

Maar beleggers in die koninkryk bly getrou aan Christus, ongeag wat in hierdie wêreld gebeur, wetende dat ewige dividende op hulle wag. (Craig Brian Larson, 2007)

Die term “*ketting hulself aan die mas*” kom uit Homer se roman “*Odyssee*,” ’n Griekse mitologiese verhaal, en verwys na totale oorgawe. Dit verwys na ’n alles-uit en niks-terughou tipe toewyding.

Die sentrale figuur in Homer se epiëse verhaal is ’n menslike held, Odysseus, ’n simpatieke en komplekse man. Hy probeer om die regte ding te doen en gee gewoonlik aandag aan wat die gode vir hom sê.

Hy gee veral aandag aan die raad van die godin Circe, wat hom waarsku oor die “*Sirene*.” Hierdie twee monsters, wat voorgee om pragtige vroue met ongelooflike stemme te wees, probeer matrose wat hul eiland verbyvaar, verseker dat hulle, hulle wil vermaak met pragtige melodieë.

Wat hulle egter wil hê, is om hulle te dood. Circe waarsku Odysseus dat sy manne hul ore met was moet vul sodat hulle nie die Sirene se betowerende liedere hoor nie:

“Eers sal jy by die Sirene kom wat almal betower wat naby hulle kom. As iemand onbedag te naby kom en die sang van die Sirene hoor, sal sy vrou en kinders hom nooit weer tuis verwelkom nie, want hulle sit in ’n groen veld en lok hom met die soetheid van hul lied tot die dood.”

“Daar is ’n groot hoop dooie mans se bene wat rondom lê, met die vlees wat nog daarop verrot. Gaan dus verby hierdie Sirene, en stop jou manne se ore met was sodat niemand van hulle kan hoor nie; maar as jy wil, kan jy self luister, want jy kan die manne laat om jou vas te bind terwyl jy regop staan op ’n dwarsbalk halfpad teen die mas, en hulle moet die tou se punte aan die mas self vasmaak, sodat jy die plesier van luister kan hê. As jy smee en bid dat die manne jou losmaak, moet hulle jou nog vaster bind.” (Homer & Rieu, 1974)

Hierdie waarskuwing wek vrees by Odysseus. Hy gee aandag aan Circe se waarskuwing en sorg dat sy manne se ore heeltemal met byewas gestop word. Die goeie skip gly oor ’n kalm en grys see na ’n eiland met swiepende weivelde, goudkleurig in die son. Die bemanning wil land, maar Odysseus weet beter. Hy sê vir hulle:

“Dit is die Eiland van die Sirene. Circe het my gewaarsku om daar weg te bly, want die Sirene is pragtig maar dodelik. Hulle sit langs die oseaan, kam hul lang, goue hare en sing vir verbygaande matrose. Maar enigiemand wat hul lied hoor, word betower deur die soetheid daarvan, en hulle word na daardie eiland getrek soos yster na ’n magneet. Hul

skip verpletter op rotse so skerp soos spiese. Daardie matrose sluit aan by die baie slagoffers van die Sirene in 'n weiveld vol skelette.” (Homer & Rieu, 1974)

Odysseus neem 'n groot blok byewas, 'n geskenk van Circe, breek dit in klein stukkies en gee een aan elkeen van sy manne. Hy sê vir hulle om dit sag te maak en in hul ore te sit. Op hierdie manier sal hulle nie die lied van die Sirene hoor nie.

Odysseus wil egter daardie beroemde lied hoor en steeds oorleef. Circe het vir hom gesê hoe om dit te doen. Hy beveel sy matrose om hom stewig aan die skip se mas vas te bind. Toe hy stewig vasgebond is en sy manne die byewas in hul ore het, roei hulle hul skip langs die eiland verby.

Soos hulle verby vaar hoor Odysseus die magiese lied van die Sirene terwyl dit oor die somer waters dryf:

“Odysseus, dapperste van helde,

Kom nader na ons, op ons groen eiland,

Odysseus, ons sal jou wysheid leer,

Ons sal jou liefde gee, soeter as heuning.

Die liedere wat ons sing, sus droefheid weg,

En in ons arms sal jy gelukkig wees.

Odysseus, dapperste van helde,

Die liedere wat ons sing, sal jou vrede bring.” (Homer & Rieu, 1974)

Toe hy die woorde en die musiek hoor, betower die lied Odysseus se hart. Hy verlang om in die golwe te duik en na die eiland te swem. Hy wil die Sirene omhels. Hy spartel teen die bande wat hom aan die skip se mas vashou. Hy spartel so hard dat die bande diep in die vlees van sy rug en arms insny. Hy roep en beduie vir sy manne met ore wat met was gestop is, en dring by hulle aan om hom los te maak.

Hulle, wat hierdie reaksie verwag het, roei harder met hul roeispane. Vir Odysseus, wat betower is deur die lied, lyk die Sirene so mooi soos Helena van Troje. Vir sy bemanning, wat doof gemaak is met byewas, lyk die Sirene soos honger monsters met gemene, krom kloue. Die skip snel vorentoe, en gou is die lied van die Sirene 'n eggo van 'n eggo. Eers dan hou die bemanning op om te roei en haal die was uit hul ore.

Eurylochus maak sy dankbare kaptein, Odysseus, los, wat nou tot sy sinne gekom het. Deur die raad van die godin Circe te volg, het Odysseus 'n ramp vermy. Hy sal nog baie meer beproewings en versoekings in die gesig staar voordat hy sy huis en familie bereik.

In 'n artikel oor toewyding, “To the Mast: A Lesson in Commitment” verduidelik Monica McCarthy wat die Ulysses-pakt is:

“Vandag verwys ons na 'n Ulysses-pakt as enige vrylik gemaakte besluit wat ontwerp en bedoel is om jouself in die toekoms te bind en is sinoniem met die konsep van 'n 'lewende testament.’ Ons erken dat daar tye kan wees wanneer ons onself aan 'n spreekwoordelike mas moet vasbind om ons verpligtinge na te kom.

Ulysses het geweet wat hy wou hê en was gereed om homself te verbind. Hy het ook sy beperkings geken. Blote wilskrag sou hom nie deurhelp nie. Om sy doel te bereik, moes hy die teenoorgestelde doen van om sonder 'n net te spring... Hy het homself vasgebind.

Ons maak verbintenisse omdat ons weet dat ons nie altyd vertrou kan word om die regte ding te doen wanneer ons geroep word nie. Dit is nie omdat ons sleg is nie, maar omdat ons menslik is. Doelwitte en passies gaan nie net oor waarheen ons gaan nie, maar oor wat ons opoffer om daar te kom. Wanneer ons onself verbind, moet ons hierdie kies en nie daardie nie. Moontlik vir nou, of moontlik vir altyd, wanneer ook al.

Toewyding verhoed dat die skip van koers afwyk of in die troebele dieptes onder gaan. Toewyding is die sleutel om te bereik wat ons wil hê in ons werk, kreatiewe pogings, welstand en verhoudings.

Om dit 'n stap verder te neem, al hierdie aspekte van jou lewe kom neer op jou kernwaardes en oortuigings. Wat is een seker manier om te weet wat dit is en om seker te maak dat jy dit nie vergeet wanneer die tyd kom om moeilike keuses te maak?

Afgesien van die insluiting van die vereiste van 'n doelbewuste en wilskragtige besluit, stel die twee woorde ‘As inderdaad...’ ook die onderwerp voor van die mens se onvermoë en mislukking om sy besluit te handhaaf.” (McCarthy, 2015)

Ulysses het geweet wat hy wou hê, en hy was gereed om te verbind, maar hy het ook sy beperkings geken. Hy het geweet dat blote wilskrag hom nie sou deurhelp nie.

Die besluit om 'n dissipel van Christus, die Here, te wees, kan nie deur blote wilskrag gehandhaaf word nie. Dit kan ook nie deur emosies en vorige ervarings gehandhaaf word nie. Dit kan nie deur enige menslike inspanning gehandhaaf word nie.

Dit kan slegs deur die Here Jesus gehandhaaf word, en Hy weet dit baie goed, want Hy stel die toon van die mens se absolute afhanklikheid van Hom in Matteus 5:3. ³ “Salig is dié wat arm van gees is...”

Studie Vrae: Dissipelskap Vereis Toewyding

1. Die Betekenis van "toe" in Lukas 14:25

Hoe word die woord "toe" in Lukas 14:25 gebruik om Jesus se optrede te verduidelik? Hoe het sy bediening in Galilea bygedra tot die groot skares wat Hom gevolg het?

Antwoord:

2. Motiewe van die Skare

Volgens Matteus 4:23-24, wat was die twee hoofmotiewe waarom die skares Jesus gevolg het? Hoe weerspieël hierdie motiewe die mense se persepsies van Jesus?

Antwoord:

3. Voorwaardes van Ware Dissipelskap

Wat is die drie voorwaardes wat Jesus gestel het vir diegene wat sy dissipels wou wees? Hoe beklemtoon die woord "As" die keuse en toewyding wat nodig is vir dissipelskap?

Antwoord:

4. Wilskrachtige Toewyding

Hoe word "wilskrachtige" toewyding gedefinieer in die teks, en waarom kan dissipelskap nie op blote emosie of menslike inspanning berus nie? Verwys na Matteus 5:3 in jou antwoord.

Antwoord:

5. Beleggers vs. Handelaars in die Koninkryk

Verduidelik die analogie tussen beleggers en handelaars in die koninkryk van God, soos beskryf deur Craig Brian Larson (2007). Hoe verskil hul benaderings tot die volg van Christus?

Antwoord:

6. Die Ulysses-pakt en Toewyding

Wat is die Ulysses-pakt volgens Monica McCarthy (2015), en hoe pas dit op die konsep van toewyding in dissipelskap? Hoe illustreer die verhaal van Odysseus en die Sirene die behoefte aan 'n eksterne krag om toewyding te handhaaf?

Antwoord:

7. Die Sirene se Versoeking

Hoe beeld die verhaal van die Sirene in Homeros se “Odyssee” die uitdagings uit wat dissipels in die gesig staar? Watter lesse kan moderne Christene hieruit leer oor die handhawing van hul toewyding aan Jesus?

Antwoord:

8. Afhanklikheid van Jesus

Waarom, volgens die teks, kan dissipelskap nie deur blote wilskrag of menslike inspanning gehandhaaf word nie? Hoe beklemtoon Matteus 5:3 die mens se afhanklikheid van Jesus vir ware dissipelskap?

Antwoord:

9. Motiewe van die Skare

Die teks identifiseer twee motiewe waarom die skares Jesus gevolg het: sy leringe oor die Koninkryk van God en sy genesende wonderwerke. Hoe kan hierdie motiewe lei tot oppervlakkige toewyding, en hoe spreek Jesus dit aan in sy voorwaardes vir dissipelskap?

Antwoord:

10. Die Koste van Dissipelskap

Waarom beklemtoon Jesus die behoefte aan 'n lewenslange toewyding wat selfverloëning, onderwerping en die dood van die self insluit? Hoe daag hierdie vereistes moderne Christene uit in hul strewe na dissipelskap?

Antwoord:

11. Toepassing van die Sirene-metafoor

In die verhaal van Odysseus verteenwoordig die Sirene versoekings wat toewyding kan ontspoor. Wat is sommige moderne "Sirene" wat Christene kan versoek om weg te dwaal

van ware dissipelskap, en hoe kan hulle hulself “aan die mas vasknoop” om toegewyd te bly?

Antwoord:

12. Praktiese Stappe vir Toewyding

Met inagneming van die teks, wat is drie praktiese stappe wat moderne dissipels kan neem om te verseker dat hul toewyding aan Jesus nie oppervlakkig is nie, maar ’n “wilskragtige, bewuste keuse” wat uitdagings verduur?

Antwoord:

Deel 2: Dissipelskap Verdeel

26 *“As iemand na My toe kom en hy haat nie sy vader en moeder en vrou en kinders en broers en susters, ja, selfs ook sy eie lewe nie, kan hy my dissipel nie wees nie.”* (Verklarende Studie Bybel 1953/83 2020)

In sy uitnodiging plaas die Here Jesus nie ’n punt na die woord “My” nie, maar voeg die sleutelwoord “en” by, wat ’n voortsetting van gedagte en onderrig aandui. Die “en” druk ook ’n voorwaarde uit wat volg: “en nie sy eie vader en moeder en vrou en kinders en broers en susters haat nie, ja, en selfs sy eie lewe...” Die voorwaarde is dat hy sy vader, moeder, vrou, kinders, broers, susters en sy eie lewe moet haat.

Die woord “haat” (*μισέω, miseō*) is ’n werkwoord wat aksie impliseer en beteken: *“Om sterk afkeer of weersin te hê teenoor iemand of iets wat gewoonlik lei tot skeiding tussen die een wat haat en die ding wat gehaat word.”* (Lexham Teologiese Woordeboek, 2025)

Dit is die gebruiklike Septuagint (Griekse Ou Testament) vertaling van die Hebreeuse woord *μισέω (śānē*, “om te haat”). In die Nuwe Testament word “haat” (*miseō*) dikwels teenoor liefde gestel (*ἀγαπάω, agapaō*; Matt 5:43; Rom. 9:13; Heb. 1:9; 1 Joh. 2:9–11; en *φιλέω, phileō*; Joh. 12:25; 15:19).

Oor die algemeen impliseer dit ’n skeiding van jouself van dit wat gehaat word, hetsy deur fisiese skeiding (Luk 19:14) of die staking van handeling, gedagtes of idees (Open 2:6). (Lexham Teologiese Woordeboek, 2025)

Die Stam van Levi:

’n Perfekte voorbeeld van wat dit beteken om jouself van familie te skei in absolute toewyding aan God en gehoorsaamheid aan sy bevel, kan gevind word in Eks 32:25-29. Die mense van Israel het teen God gesondig in die woestyn toe hulle die goue kalf aanbid het. Moses het geweet dat hulle gesondig het en het af gegaan na hul kamp.

²⁵ *“Toe Moses sien dat die volk bandeloos was — want Aäron het hulle bandeloos laat word tot leedvermaak onder hulle teëstanders,”*

²⁶ *“het Moses in die poort van die laer gaan staan en gesê: Wie vir die Here is, kom na my toe! Toe het al die seuns van Levi by hom versamel.”* (Sommige vertalings het: *“Wie aan die Here se kant is...”*) (Verklarende Studie Bybel 1953/83 2020)

Die woord “wie” sluit niemand uit en sluit “enigeeen, sonder beperking of uitsondering” in (Definitions, 2025). Diegene wat egter openlik die goue kalf as hul god verkondig het, kon nie die roeping beantwoord nie. Hulle kon nie eens voorgee om aan die Here se kant te wees nie, want hul afgodery en rebellie was openlike opstand teen God.

Aäron was van die stam van Levi (Num 17:8), en hy, saam met baie Leviete en Israeliete, kon nie aanspraak maak daarop om aan die Here se kant te wees nie. Die enigstes wat op Moses se roeping kon reageer, was al die seuns van Levi wat nie deelgeneem het aan die aanbidding van die goue kalf nie.

Dit was een ding vir hierdie Leviete om te besluit om aan die Here se kant te wees, maar daardie besluit is met die volgende bevel tot die uiterste getoets.

²⁷ *“En hy het vir hulle gesê: So spreek die Here, die God van Israel: Laat elkeen sy swaard aangord aan sy heup. Gaan heen en weer van poort tot poort in die laer, en laat elkeen sy broer en elkeen sy vriend en elkeen sy naaste doodmaak.”*

²⁸ *“En die seuns van Levi het gehandel volgens die woord van Moses, en daar het van die volk op dié dag omtrent drieduisend man geval.”* (Verklarende Studie Bybel 1953/83 2020)

Hierdie bevel het die Leviete se toewyding en standvastigheid in hul besluit om aan die Here se kant te wees, getoets. Toe hulle gekies het om aan Moses se sy te staan, kon hulle nie voorsien het wat volgende van hulle verwag sou word nie.

Tog, sonder aarseling, het hulle die bevel van die Here gehoorsaam en elkeen sy broer, sy vriend en sy naaste familielid gedood. Die seuns van Levi het hul absolute lojaliteit aan Moses en Jahwe getoon, selfs tot die punt om hul bure, nabye verwante of familie dood te maak. (Carpenter, 2017)

²⁹ *“Toe het Moses gesê: Vul vandag julle hand om te offer aan die Here — want elkeen is teen sy seun en teen sy broer — sodat Hy vandag 'n seën oor julle kan gee.”* Volgens Driver, S. R. (1911), het die ywer wat die seuns van Levi namens Jahwe getoon het, aan hulle die priesterskap toegeken.

⁸ *“En van Levi het hy gesê: U Tummim en u Urim is vir die man, u gunsgenoot, u wat deur U beproef is in Massa, met wie U getwis het by die waters van Meribah;”*

⁹ *“wat van sy vader en sy moeder gesê het: Ek sien hom nie, en sy broers nie erken het en van sy seuns niks geweet het nie; want hulle het u woord bewaar en u verbond gehou.”*

¹⁰ *“Hulle sal Jakob u verordeninge leer en Israel u wet; hulle sal reukwerk voor U neerlê en 'n voloffer op u altaar.”* (Deut. 33:8-10 - (Verklarende Studie Bybel 1953/83 2020)

Betekenis en Toepassing:

Toewyding aan God:

Die Leviete het nie 'n gebrek aan liefde vir hul familie gehad nie, maar tydens die kritieke oomblik ná die goue kalf-insident het die Leviete Moses se roepstem beantwoord, selfs al het dit beteken om teen hul familie op te staan om God se wet te handhaaf. Die stam van Levi het homself onderskei deur ywerig vir God op te tree tydens die goue kalf-krisis, selfs bo kragtige familie-lojaliteite.

Dissipels van Christus moet teen hul familie opstaan om God se wet te handhaaf en in gehoorsaamheid aan sy bevele. Hulle moet kies om aan God se kant te staan en ywerig vir God op te tree in plaas van hul familie.

Morele Moed:

Levi leer dat getrouheid aan hoër ideale of waarheid ons soms in spanning kan plaas met sosiale druk, selfs van diegene wat na aan ons is.

Prioritiserings van diens aan God:

Die Leviëte se lojaliteit aan Hashem (*God*) en die Torah het selfs voor die kragtige bande van familie gekom—'n hoogste vorm van toewyding. Hulle was bereid om God se bevel te gehoorsaam en die familie, vriende en bure wat die goue kalf aanbid het, dood te maak.

Die dissipels van Jesus moet 'n soortgelyke lojaliteit aan God en die Woord van God hê. Hoewel ons nie beveel word om ons familie dood te maak nie, moet ons bereid wees om enige verhouding tussen ons en 'n familielid wat in openlike rebellie teen God en sy bevele leef, te beëindig.

Ons moet bereid wees om van hulle te skei soos iemand skei van iets wat met die uiterste haat gehaat word. Jesus moedig nie *werklike haat* teenoor familie aan nie, maar die beginsel van skeiding.

Toepassing en Hedendaagse Relevansie:

1. Morele Integriteit en Moed:

Situasies ontstaan dikwels waar, om die regte ding te doen teen wat gewild is of wat familie of vriende verkies, kan indruis. Die voorbeeld van die Leviëte leer ons om met integriteit op te tree en getrou te bly aan Bybelse beginsels, selfs onder druk.

2. Opstaan vir Waardes:

In 'n wêreld met baie mededingende drukke spoor hierdie gedeeltes ons aan om ons waardes te handhaaf—in die werkplek, met vriende, en soms selfs wanneer familie of die samelewing nie saamstem nie. Toewyding aan etiese en geestelike ideale vereis soms opoffering.

3. Balansering van Familie en Waardes:

Joodse lewe prioritiseer familie! Maar wanneer 'n konflik ontstaan tussen wat reg is en familie se wense, moedig die Torah respekvolle eerlikheid en getrouheid aan Joodse waardes aan (sien Levitikus 19:17, Spreuke 3:6). Jesus se dissipels moet dieselfde beginsel volg rakende familie en vriende.

4. *Leer uit die Verlede:*

Om die gevolge van die goue kalf en die self korrigering gelei deur die Leviëte te onthou, herinner ons om eerlik te reflekteer, berou te hê wanneer nodig, en voortdurend te streef na groter integriteit.

In Opsomming:

1. Die Leviëte se onwankelbare toewyding herinner ons om getrou te bly aan ons geestelike verpligtinge, selfs in uitdagende omstandighede.

2. Ons rol is nie net persoonlike vroomheid nie, maar ook gemeenskaplike onderrig en voorbeeld, geïnspireer deur Levi se nalatenskap.

Studie Vrae: Dissipelskap Verdeel

1. Die Voorwaarde van “Haat” in Dissipelskap

Wat bedoel Jesus met die term “haat” (miseō) in Lukas 14:26, volgens die Lexham Teologiese Woordeboek (2025)? Hoe dui die sleutelwoord “en” op ’n voortsetting van gedagte in sy onderrig?

Antwoord:

2. Bybelse Konteks van “Haat”

Hoe word die Griekse woord “miseō” (haat) teenoor liefde (agapaō en phileō) gestel in die Nuwe Testament, volgens gedeeltes soos Matteus 5:43 en Johannes 12:25? Wat impliseer hierdie kontras oor die aard van skeiding in dissipelskap?

Antwoord:

3. Die Leviete se Voorbeeld in Eksodus

Beskryf die gebeure van Eksodus 32:25–29 wat die Leviete tydens die Goue Kalf-insident betrek. Hoe illustreer hul reaksie op Moses se roep (“*Wie vir Jahwe is, kom na my toe*”) die beginsel van skeiding wat vereis word in dissipelskap?

Antwoord:

4. Die Leviete se Toewyding

Waarom word die Leviete se besluit om God se bevel te gehoorsaam, selfs tot die punt van die dood van familie, beskou as 'n toets van hul toewyding? Hoe het hierdie daad gelei tot hul aanstelling as priesters? (Verwys na Deuteronomium 33:8–10; Driver, 1911)

Antwoord:

5. Prioritiserings van God bo Familie

Die teks verduidelik dat Jesus nie letterlike haat teenoor familie aanmoedig nie, maar 'n beginsel van skeiding. Hoe het die Leviete hierdie beginsel gedemonstreer, en hoe moet dissipels van Jesus dit vandag toepas?

Antwoord:

6. Morele Moed in Dissipelskap

Hoe leer die Leviete se voorbeeld morele moed in die aangesig van sosiale druk, insluitend dié van familie? Gee 'n moderne voorbeeld waar 'n Christen God se bevel bo familie se verwagtinge mag moet prioritiseer.

Antwoord:

7. Die Rol van “Wie”

Die teks merk op dat die woord “wie” in Eksodus 32:26 niemand uitsluit nie en enigeen insluit wat bereid is om vir God te staan. Hoe stem hierdie universele roeping ooreen met Jesus se insluitende voorwaarde in Lukas 14:26 (“As iemand na My toe kom”)?

Antwoord:

8. Balansering van Familie en Geloof

Die teks verwys na Levitikus 19:17 en Spreuke 3:6 om die balansering van lojaliteit aan familie met getrouheid aan God se waardes te beklemtoon. Hoe kan dissipels respek vir familie handhaaf terwyl hulle gehoorsaamheid aan God prioritiseer?

Antwoord:

9. Leer uit die Goue Kalf-insident

Watter lesse kan moderne dissipels leer uit die gevolge van die Goue Kalf-insident en die Leviete se self korrigering? Hoe moedig dit berou en integriteit in dissipelskap aan?

Antwoord:

10. Hedendaagse Toepassing

Met inagneming van die teks, wat is drie praktiese maniere waarop moderne Christene die soort toewyding kan toon wat deur die Leviete gedemonstreer is, veral in situasies wat skeiding van wêreldse of familiale invloede vereis?

Antwoord:

Deel 3: Dissipelskap Vereis die Kruis

²⁷ “En elkeen wat sy kruis nie dra en agter My aan kom nie, kan my dissipel nie wees nie.”

Die frase “kan nie my dissipel wees nie” beteken “is nie in staat om my dissipel te wees nie.”

Die persoon wat ’n dissipel van Jesus wil wees, moet die realiteit van die kruis in die oë kyk, want sonder die kruis is niemand in staat om Jesus se dissipel te wees nie. Jesus het nooit die feit van die kruis genoem totdat ’n sekere gebeurtenis plaasgevind het nie.

In Matteus 16:15, 16, 21-23 lees ons:

¹⁵ “Hy sê vir hulle: Maar julle, wie sê julle is Ek?”

¹⁶ En Simon Petrus antwoord en sê: ‘U is die Christus, die Seun van die lewende God.’

²¹ Van toe af het Jesus begin om sy dissipels te toon dat Hy na Jerusalem moes gaan en veel van die ouderlinge en owerpriesters en skrifgeleerdes moes ly, en gedood en op die derde dag opgewek word.

²² Toe neem Petrus Hom opsy en begin Hom bestraf en sê: ‘Mag God dit verhoed, Here, dit sal U nooit oorkom nie!’

²³ Maar Hy het omgedraai en vir Petrus gesê: ‘Gaan weg agter My, Satan! Jy is vir My ’n struikelblok, omdat jy nie die dinge van God bedink nie, maar die dinge van die mense.’” (Die Bybel 1953)

Die eerste onderrig oor die kruis was in die konteks van Jesus wat sy dissipels vertel van sy lyding en kruisiging, Petrus se berisping, en Christus se teregwysing.

²⁴ Toe sê Jesus vir sy dissipels: As iemand agter My aan wil kom, moet hy homself verloën en sy kruis opneem en My volg.

²⁵ Want elkeen wat sy lewe wil red, sal dit verloor; maar elkeen wat sy lewe om My ontwil verloor, sal dit vind. (Matt. 16:24- 25, Die Bybel 1953)

Die sleutelwoord “toe” dui op die tyd onmiddellik ná die gebeure genoem in Matteus 16:16, 21-23.

Jesus se stelling was nie buite konteks nie, gegewe sy teregwysing van Petrus. Die sleutelwoord “maar” toon ’n kontras tussen Petrus se siening en God se siening van die vervulling van God se doelwitte. Dit toon ’n kontras tussen Petrus se bedoeling en God se bedoeling en openbaar die vleeslike mens in Petrus.

Die woorde “*Hy het omgedraai*” in vers 23 gee ons ’n aanduiding van Jesus se gedagtes oor Petrus se woorde en daade. Dit impliseer ’n vinnige en skielike aksie waar Jesus van Petrus af weggedraai het na die ander dissipels in afsku. (Robertson, 1930) Jesus se stelling aan sy dissipels was direk: “*As iemand My wil volg, dan moet hy homself verloën, sy kruis opneem, en eers dan kan hy My volg.*”

As jy na die definisie van dissipelskap kyk, maak dit sin dat Jesus op hierdie punt hierdie eis moes stel. Hy moes enige wanopvattinge wat die dissipels gehad het oor die volg van Jesus en dissipelskap blootlê en korrigeer, en dit was die regte tyd en plek.

Die woord “*wil*” kan beskou word as soortgelyk aan die emosie “*verlange.*” Die dissipels mag die verlange gehad het om Jesus te volg en sy dissipels te wees, maar hulle moes die voorwaardes beseef en verstaan. Die eerste voorwaarde wat in die konteks van Jesus se onderrig uitgelig word, is *selfverloëning*.

Die woord “*selfverloëning*” word gedefinieer as: i. *Die eienskap om selfdissipline te beoefen* ii. *Die daad om jouself te verloën; die beheer van jou impulse* iii. *Die neem van aksie wat jou eie voordeel opoffer ter wille van ander se welstand* iv. *Die verwerping van jou eie belange ten gunste van die belange van ander* (Definitions.Net, s.j.).

Die dissipels moes leer om selfdissipline te beoefen. Volgens (Definitions.Net) is selfdissipline *’n persoonlike eienskap wat ’n individu in staat stel om hul gedrag, emosies en aksies te beheer en te reguleer, dikwels om jouself te verbeter, persoonlike doelwitte te bereik, of ’n bepaalde standaard van gedrag te handhaaf. Dit behels die vermoë om vol te hou met take, gesonde keuses te maak, en versoekings of afleidings te weerstaan wat vordering verhoed* (Definitions.net).

Hulle moes leer om hul impulse te beheer. Petrus se impulsiewe daad om die Here te berispe is een duidelike voorbeeld van die self-gesentreërde natuur wat steeds aktief was in die dissipels. Hulle moes leer om hul eie voordele aktief op te offer vir die welstand van ander en hul eie belange te verwerp ten gunste van ander se belange.

Hulle moes die daad van selfverloëning ’n doelbewuste, besliste daad van die wil maak en leer om hulself te verloën, net soos die Here Jesus Homself verloën het.

Want hierdie gesindheid moet in julle wees wat ook in Christus Jesus was.

Hy, wat in die gestalte van God was, het dit geen roof geag om aan God gelyk te wees nie, maar het Homself ontledig deur die gestalte van ’n dienskneg aan te neem en aan die mense gelyk geword;

en in gedaante gevind as ’n mens, het Hy Homself verneder deur gehoorsaam te word tot die dood toe, ja, die dood van die kruis. (Fil. 2:5-8, Die Bybel, 1953)

“Hy het Homself verneder—nie deur te verloor wat Hy was nie, maar deur aan te neem wat Hy nie was nie.” — Augustine van Hippo

Die tweede voorwaarde wat Jesus stel, is die kruisiging van die self. Die woord “*kruis*” dui primêr op ’n regop paal of balk, en sekondêr op ’n paal wat gebruik word as ’n instrument vir straf en teregstelling. (Wiseman et al., 1996)

Kruisiging was wyd deur die Romeine gebruik wanneer slawe, provinsiale amptenare en die laagste tipe misdadigers die doodstraf ontvang het. Ná ’n misdadiger se veroordeling is hy gegeesel en gedwing om die dwarsbalk na die plek van sy marteling en dood te dra. By die toneel van die kruisiging is die veroordeelde man kaal uitgetrek, op die kruis neergelê, en sy arms of hande is vasgebind of aan die kruis vasgespyker.

Die kruis was ’n instrument van pyn, lyding, vernedering, straf en dood. Die werkwoordvorm van die Griekse woord “*kruis*” “*σταυρός*” (*stauros*) is *σταυρόω* (*stauroō*) en beteken ‘*Ek maak vas aan ’n kruis.*’

Die sonde van Adam het ’n diepgaande verskuiwing in die mens se ingesteldheid en houding teenoor God teweeggebring. Volgens Wiseman (1996), lê die kern van die demoniese versoeking in die verhaal van die Sondeval in Genesis 3, in die subtiele suggestie aan die mens dat hy gelyk aan sy Maker kan wees (*‘julle sal soos God wees ...’*).

Volgens Reinhold Niebuhr (1953) lê die mens se sonde in sy pretensie om God te wees. In die daad om gelykheid met God te gryp, het die mens probeer om sy onafhanklikheid van God te laat geld en die aard en orde van sy bestaan as ’n skepsel in absolute afhanklikheid van die genade en voorsiening van sy Skepper in twyfel te trek (Wiseman, 1996).

In hierdie toestand van “*self verklaarde god*” en vyandigheid is die mens nie in staat en kan hy nie ’n dissipel van Jesus wees nie. Die mens, en sy vleeslike natuur, moet sterf as hy ’n dissipel van Jesus wil wees.

Die Vleeslike Mens:

Is ’n Afgevaardigde van Satan:

“Hy het omgedraai en vir Petrus gesê, ‘*Gaan weg agter My, Satan!*’” Volgens (Mounce, 1995/2011, p. 6) was Jesus se benaming van Petrus as ’n Satan ’n sterk teregwyding, omdat hy die wil en plan van God teenstaan, en dus ’n afgevaardigde van Satan was. Romeine 8:5: *Want dié wat vleeslik is, bedink vleeslike dinge, maar dié wat geestelik is, geestelike dinge.* (Die Bybel, 1953).

Petrus, in sy vleeslike redenasie en optrede, het die rol van Satan gespeel deur Jesus te versoek om nie na die kruis te gaan soos Satan in die woestyn gedoen het nie.

Goed bedoelende vriende, familie en die vleeslike self is afgevaardigdes van Satan wat poog om die wil en planne van God in 'n persoon se eie lewe en die lewens van ander teë te staan. Petrus was 'n vriend en dissipel van Jesus, maar hy het vanuit 'n vleeslike perspektief opgetree en geredeneer.

“Geen is meer gedugte instrumente van versoeking as goed bedoelende vriende wat meer omgee vir ons gemak as vir ons karakter nie” (Robertson, 1933).

Is 'n Struikelblok vir God:

“Jy is 'n struikelblok vir My.” Volgens Robertson (1933) het Petrus as Satan se werktuig opgetree, al was dit in onkunde. Hy het 'n strik vir Jesus gestel wat sy hele sending op aarde sou ongedaan maak. Hy was soos 'n blok uit sy regte plek, wat regoor die pad lê waar Jesus moes reis, as 'n struikel blok.

Deur volgens die voorskrifte van die vleeslike mens op te tree, het Petrus die werktuig van Satan geword en probeer om God te verhoed om sy plan te vervul.

1. Optree as 'n werktuig:

Om as 'n werktuig of pion deur iemand anders gebruik te word om hul doelwitte te bereik, dikwels sonder om dit te besef. Dit kom uit 'n ou fabel waar 'n aap 'n kat mislei om kastaiings uit 'n vuur te trek, wat die kat se poot brand terwyl die aap voordeel trek.

Dus, as iemand *“as 'n werktuig optree,”* doen hulle onwetend iemand anders se vuil werk of neem risiko's vir 'n ander se wins. Byvoorbeeld, 'n politikus kan 'n junior assistent as 'n werktuig gebruik om sensitiewe inligting te lek, terwyl hul eie hande skoon bly.

2. Is Nie Gerig op God se Belange Nie:

“Want jy stel nie jou gedagtes op die belange van God nie.” Paulus leer in Rom. 8:7 dat *“die gesindheid wat op die vlees gerig is, vyandig is teenoor God.”* Dit beteken *“dat die denke van die natuurlike mens gekondisioneer en beheer word deur vyandskap teen God”* (Wiseman, 1996, p. 1107).

3. Is Gerig op die Mens se Belange:

“Maar op dié van die mens.” In sy pretensie om God te wees, *“betoon die mens hulde aan die vyand van God en sy eie gemene ambisies”* (Wiseman, 1996). Petrus se belange was nie dié van God nie, maar van Satan en homself. Alhoewel hy nooit bewustelik Satan sou aanbid nie, was hy 'n afgevaardigde en werktuig van Satan en sy eie ambisies. Onder die indruk dat hy in Jesus se beste belang optree en praat, het hy in vyandskap teen God se plan en wil in sy eie belange opgetree.

Jesus het vir die dissipels gesê dat, tensy elkeen homself met dodelike vasberadenheid verloën, die kruis van dood opneem en homself aan daardie kruis vasmaak, hy nie 'n dissipel van Jesus kan wees nie. Die ou self van die dissipels moes sterf, want dit is 'n afgevaardigde van Satan, 'n struikelblok vir God, en nie gerig op die belange van God nie, maar op dié van die mens.

Die dood aan die self moes deur Jesus se kruisiging deur God die Vader bewerkstellig word. Op daardie oomblik moes dit nog vir die dissipels by die kruisiging gebeur, maar dit is vir alle toekomstige dissipels volbring.

³⁰*Maar deur Hom is julle in Christus Jesus,*

⁶*aangesien ons dit weet dat ons oue mens saam gekruisig is, sodat die liggaam van die sonde tot niet gemaak sou word en ons nie meer die sonde sou dien nie.*

⁸*As ons dan saam met Christus gesterf het, glo ons dat ons ook saam met Hom sal lewe.* (Die Bybel 1953 - 1 Kor. 1:30, Rom. 6:6, 8)

Die frase *ἐξ αὐτοῦ* (*ex autou, van Hom*) druk beide die bron en die oorsaak uit *van die wees in Christus*. Dit is deur God dat jy en jou oue mens op die kruis in Christus geplaas is. Dit is deur God dat die kruis van Christus die kruisiging van jouself aan die wêreld en die wêreld aan jou teweeggebring het. Dit is die kruis van Christus wat die dood aan die self bring.

¹⁴*Maar wat my betref, mag ek nooit roem nie, behalwe in die kruis van onse Here Jesus Christus, deur wie die wêreld vir my gekruisig is en ek vir die wêreld.*" (Die Bybel 1953, Gal 6:14)

Die woord "wete" impliseer begrip of kennis. Dit verwys na die daad of toestand van die besit van inligting, begrip of bewustheid oor 'n spesifieke feit, konsep, gebeurtenis of situasie. Dit beteken om 'n bewustheid, sekerheid of vertrouwe te hê oor iets op grond van persoonlike ervaring, waarneming, studie of bewyse. (Definitions.Net)

"Wete" verwys na die feit dat: ⁶ *"ons oue mens saam met Hom gekruisig is."*

Paulus skryf hiervan in Gal 2:20: ²⁰*Ek is met Christus gekruisig...* Die Griekse woord *συσταυρώω* (*sustaurōō – om saam met iemand vasgespyker te word*) getuig van hierdie daad van God wat in die verlede volbring is.

Paulus het dit vir homself toegeëien, en hy het volgens daardie volbrachte realiteit gelewe *"...ek leef nie meer nie, maar Christus leef in my."* Paulus se identifisering met Christus het so volledig geword dat sy afsonderlike persoonlikheid in dié van Christus opgeneem is. (Robertson, 1933)

“En wat ek nou in die vlees lewe, leef ek deur die geloof in die Seun van God wat my liefgehad het en Homself vir my oorgegee het.” (Die Bybel 1953, 1 Kor. 1:30; Rom. 6:6, 8; Gal. 2:20)

Op soortgelyke wyse is dit iets wat elke persoon wat Christus wil volg, ook vir hulself op dieselfde manier as Paulus moet toeëien. Hul identifisering met Jesus moet so volledig word dat hul afsonderlike persoonlikhede in dié van Christus opgeneem word.

Dit is onmoontlik om die leringe van Jesus na te volg en jou lewe na sy voorbeeld te modelleer as die ou self, die eie ek, my en myself met al sy ambisies en begeertes, nie aan die kruis vasgemaak en saam met Christus gekruisig is nie.

Studie Vrae: Dissipelskap Vereis die Kruis

1. Die Noodsaaklikheid van die Kruis

Volgens Lukas 14:27, waarom is dit noodsaaklik om jou eie kruis te dra om 'n dissipel van Jesus te wees? Wat impliseer die frase “kan nie my dissipel wees nie” oor die rol van die kruis in dissipelskap?

Antwoord:

2. Konteks van Jesus se Onderrig oor die Kruis

Hoe skep die konteks van Matteus 16:16, 21–23 (Petrus se belydenis, Jesus se voorspelling van sy dood, en Petrus se berisping) die verhoog vir Jesus se onderrig oor die kruis in Matteus 16:24–25? Waarom was dit die regte oomblik om hierdie konsep in te stel?

Antwoord:

3. Petrus se Berisping en Jesus se Reaksie

Waarom het Jesus Petrus as “Satan” in Matteus 16:23 berispe, volgens Mounce (1995/2011)? Hoe beklemtoon die sleutelwoord “maar” die kontras tussen Petrus se perspektief en God se doelwitte?

Antwoord:

4. Selfverloëning as 'n Voorwaarde

Die teks definieer selfverloëning met vier aspekte (eienskap van selfdisipline, beheer van impulse, opoffering van persoonlike voordeel, en verwerping van persoonlike belange). Verduidelik elke element en hoe dit verband hou met Jesus se oproep om jouself te verloën in Matteus 16:24.

Antwoord:

5. Die Kruis as 'n Simbool

Wat bedoel die teks met die beskrywing van die kruis as 'n “instrument van pyn, lyding, vernedering, straf en dood”? Hoe verdiep die Griekse woord “stauroō” (om aan 'n kruis vas te maak) die begrip van hierdie vereiste? (Verwys na Wiseman et al., 1996)

Antwoord:

6. Die Vleeslike Mens se Struikelblokke

Die teks lys vier eienskappe van die vleeslike mens wat dissipelskap verhoed (afgevaardigde van Satan, struikelblok, nie gerig op God se belange nie, gerig op die mens se belange). Verduidelik elkeen en gee 'n voorbeeld van hoe dit in 'n moderne konteks kan manifesteer. (Verwys na Romeine 8:5–7)

Antwoord:

7. Jesus se Voorbeeld van Selfverloëning

Hoe illustreer Filippense 2:5–8 Jesus se eie selfverloëning, en waarom is dit 'n model vir dissipels? Hoe verduidelik Augustine van Hippo se aanhaling hierdie daad van nederigheid?

Antwoord:

8. Kruisiging van die Ou Self

Volgens Romeine 6:6 en Galasiërs 2:20, hoe word die dissipel se ou self saam met Christus gekruisig? Waarom is hierdie identifisering met Christus se dood noodsaaklik om Jesus te volg? (Verwys na Robertson, 1933)

Antwoord:

9. Die Rol van God in Kruisiging

Die teks beklemtoon dat die kruisiging van die self “deur sy toedoen” is (1 Korintiërs 1:30). Hoe onderstreep die frase “ex autou” (van Hom) God se rol om dissipels in staat te stel om die self te laat sterf?

Antwoord:

10. Toepassing op Moderne Dissipelskap

Met inagneming van die teks, wat is drie praktiese maniere waarop moderne Christene daaglik “hul kruis kan opneem” om die roeping tot selfverloëning uit te leef en Jesus te volg? Gee voorbeelde van hoe hierdie praktyke die neigings van die vleeslike mens teenwerk.

Antwoord:

Deel 4: Die Koste van Dissipelskap

Die Here Jesus het dikwels alledaagse voorbeelde in sy leringe gebruik om sy punte te beklemtoon. In sy illustrasies van die bou van 'n toring en 'n koning wat oorlog toe gaan, het Hy een deurslaggewende aspek in die besluit om Hom te volg, beklemtoon.

²⁸“...gaan nie eers sit en die koste bereken, of hy die middele het om dit uit te voer nie?”

³¹“Of watter koning wat optrek om teen 'n ander koning slag te lewer, gaan nie eers sit en beraadslaag?”

Die redenasie is: Matt. 16:25 “Want elkeen wat sy lewe wil red, sal dit verloor; maar elkeen wat sy lewe om My ontwil verloor, sal dit vind.” In die besluit om Jesus te volg, moet 'n persoon doelbewus nadink en verstaan dat hy sy lewe en alles anders in hierdie wêreld moet prysgee om Jesus te kan volg.

Daarom beklemtoon Jesus die deurslaggewende aspek om eers te gaan sit, die koste te bereken en raad in te win voordat 'n besluit geneem word. Die besef moet altyd wees dat om te verloor is om te behou, en om te behou is om te verloor.

Wat 'n persoon ook al wil behou, sal in 'n verlies eindig, en wat hy kies om te verloor, sal behoue bly. Die meeste mense wat Jesus volg, kies om aan hul lewens en besittings vas te hou. Hulle verwag dat Hy hul besluit sal aanvaar, hulle sal seën en toelaat om Hom te dien soos hulle dit bepaal.

Jesus het die skares rondom Hom aangesê om die koste te bereken, die twee opsies te oorweeg en te besluit watter een hulle gaan kies.

Die sleutelwoord “want” dui op 'n verdere verduideliking van die koste van dissipelskap, en die woord “julle” maak dit relevant en persoonlik. Die woord “begeer” beteken 'n persoon wil iets doen of verlang daarna om iets te doen.

Die vraag word gestel: watter een van hulle (die skares) wat 'n toring wil bou, “sal nie eers gaan sit en die koste bereken nie, of hy genoeg het om dit te voltooi?” Daar is altyd uitgawes betrokke by 'n bouprojek.

Die Griekse woord *δαπάνη* (*dapanē* - uitgawe) wat in hierdie konteks gebruik word, kom van *δάπτω* (*daptō*), wat beteken *om te verslind*. Die implikasie is dat die persoon wat 'n toring wil bou, moet besef dat dit duur is om 'n toring te bou.

Daarom moet hy eers gaan sit en die koste bereken om te besluit of hy genoeg geld beskikbaar het en of hy bereid is om die vereiste bedrag geld prys te gee om die hele projek te voltooi. As hy begin bou sonder genoeg hulpbronne, sal hy nie die toring kan voltooi nie en sal hy 'n bespotting onder die mense word.

Net so, as hy al die fondse beskikbaar het, maar op 'n sekere punt besluit dat die koste te hoog is om die projek voort te sit, sal hy 'n bespotting onder die mense word.

²⁹ “sodat as hy die fondament gelê het en nie in staat is om dit te voltooi nie, almal wat dit sien, nie miskien met hom sal begin spot

³⁰ en sê: Hierdie man het begin bou en kon nie klaarkry nie.” (Luk. 14: 29, 30 - Die Bybel 1953)

Net soos 'n persoon wat 'n toring wil bou eers moet gaan sit om die koste te bereken wat nodig is om dit te voltooi, moet 'n persoon wat Jesus wil volg ook eers gaan sit en die koste bereken wat vereis word. Die een wat 'n toring bou, moet bereid wees om van sy geld af te sien om dit te voltooi, maar die een wat Jesus wil volg, moet bereid wees om alles prys te gee om Hom te volg.

Die volgende verhaal illustreer wat dit beteken om alles prys te gee ter wille van die volg van Jesus.

Die Koopman se Roeping

In 'n bruisende kusstad het daar 'n koopman met die naam Eliam gewoon, bekend vir sy rykdom en skerpsinnige handeling. Sy pakhuis was gevul met sy, speserye en seldsame juwele, en sy naam is met respek in elke markplein genoem. Tog, ten spyte van sy rykdom, was Eliam se hart rusteloos, hunkerend na 'n doel wat sy goud nie kon koop nie.

Een aand, toe die son onder die horison sak, sê Jesus: “Volg My,” sy stem sag maar onwrikbaar. “Los jou nette, jou handelsware, jou bekommernisse—bring net jou hart.” Eliam se hande het gebewe. Sy hele lewe—sy handelsroetes, sy kontrakte, sy gemaklike huis—het voor hom geflits. Om te volg het beteken om alles te laat vaar.

Daardie nag kon Eliam nie slaap nie. Hy het gedink aan sy werkers wat van hom afhanklik was, die transaksies wat hy jare lank beveilig het, die respek wat hy verdien het. Maar Jesus se woorde het helderder gebrand as sy vrese. Teen dagbreek het hy sy keuse gemaak.

Eliam het sy pakhuis verkoop, sy rykdom aan die armes uitgedeel en sy diensknegte met ruim voorsiening vrygelaat. Met niks anders as 'n mantel en staf nie, het hy Jesus gevolg. Die stad het gefluister oor sy waansin, maar Eliam het 'n vrede gevoel wat hy nog nooit geken het nie. Elke stap saam met Jesus het vreugde gebring wat geen skat kon ewenaar nie.

Jare later, toe Eliam se ou vriende hom gesien het—eenvoudig, verweerd, maar stralend—het hulle verwonderd gevra: “Waarom alles prysgee?” Eliam het geglimlag en gesê: “Ek het niks prysgegeen nie. Ek het alles gewen—lewe, doel, en 'n koninkryk wat meer werd is as al my goud.”

Oorlog

³¹ “Of watter koning wat optrek om teen 'n ander koning slag te lewer, gaan nie eers sit en beraadslaag of hy in staat is om met tienduisend die een te ontmoet wat met twintigduisend teen hom kom nie?

³² Anders stuur hy 'n gesantskap as die ander een nog ver is, en vra vredesvoorwaardes.”

(Luk. 14:30, 31, 33 – Die Bybel, 1953)

Die sleutelwoord “of” dui op 'n voortsetting in dieselfde trant as die vorige diskoers. Hierdie keer het Jesus die illustrasie gebruik van 'n koning wat oorlog toe gaan teen 'n ander koning.

Dieselfde beginsel van oorleg word in hierdie illustrasie toegepas. 'n Koning wat beplan om oorlog te voer, sal eers gaan sit en met sy raadgewers en generaals konsulteer om te besluit of hy sy vyand kan verslaan.

As hy nie in staat is om die vyand te verslaan nie, sal hy ambassadeurs stuur om 'n vredesverdrag te vra; anders sal sy hele koninkryk vernietig word.

³³ “So kan dan ook niemand van julle wat nie afsien van al sy besittings, my dissipel wees nie. “

“So dan” is 'n vergelyking met die een wat 'n toring wou bou en die koning wat 'n oorlog moes voer. Hulle moes albei die koste bepaal; vir die een was dit sy geld, en vir die ander sy koninkryk.

Nadat hulle bepaal het wat nodig was om die gewenste uitkoms te verkry, het hulle dienoooreenkomstig en beslissend opgetree. Die een het geld gegee om sy toring te bou, en die koning het sy koninkryk oorgegee. Hy het 'n ambassadeur na die invallende koning gestuur om vrede te vra.

Die woord “so dan” is 'n sleutelwoord wat verwys na wat voorheen gesê of geskryf is. In hierdie geval verwys dit na alles wat Jesus gesê het vanaf die begin van sy toespraak tot die skares.

“So dan” is ook 'n sleutelwoord van resultaat, en die resultaat is dat niemand **Jesus se dissipel kan wees tensy hy bereid is om alles wat hy besit, prys te gee nie.**

Die Jong Koning se Dilemma

In 'n vrugbare vallei, omring deur berge, het 'n jong koning met die naam Arion geregeer, nuut gekroon en gretig om sy krag te bewys. Sy koninkryk, hoewel voorspoedig, was klein, met 'n leër van tienduisend lojale soldate. Oorkant die rivier het 'n mededingende koning, Darius, 'n groot ryk beheer met twintigduisend geharde krygers.

Een lente het gerugte versprei dat Darius beplan om Arion se lande binne te val om sy ryk velde in te neem. Arion se raadgewers het hom aangespoor om sy troepe te versamel en Darius in geveg te ontmoet, hul trots aangevuur deur verhale van vorige oorwinnings. Maar Arion, hoewel jonk, was nie roekeloos nie. Daardie nag het hy na sy kamers teruggetrek, 'n enkele lamp aangesteek en in stilte nagedink.

Hy het sy generaals ontbied en gevra: “Kan ons tienduisend teen Darius se twintigduisend staan?” Die generaals het gespog met moed en strategie, maar Arion het aangedring op getalle, voorrade en uitkomst. Die waarheid het na vore gekom: oorwinning was onseker, en nederlaag kon alles kos—sy mense, sy lande, sy nalatenskap.

Arion het gedink aan sy vader se leringe: 'n wyse koning bereken die koste voordat hy optree. Teen dagbreek het hy sy besluit geneem. Terwyl Darius se leër nog dae ver was, het Arion 'n afvaardiging van vertroude gesante gestuur, met geskenke en 'n boodskap van vrede. “Laat ons die vallei se oorvloed deel,” het Arion voorgestel, “en die bloedvergiëting vermy wat vir geen van ons voordeel bring nie.”

Darius, beïndruk deur Arion se nederigheid en vooruitsiendheid, het ingestem tot 'n verdrag. Die twee konings het ontmoet, nie as vyande nie, maar as bondgenote, en 'n vrede gesmee wat beide koninkryke verryk het. Arion se mense het hom geprys, nie vir die glorie van oorlog nie, maar vir die wysheid om vrede te soek toe die koste van oorlog te groot was.

Studie Vrae: Die Koste van Dissipelskap

1. Die Beginsel van die Berekening van die Koste

Hoe beklemtoon Jesus se gelykenisse van die bou van 'n toring en 'n koning wat oorlog toe gaan (Lukas 14:28–31) die belangrikheid van die berekening van die koste van dissipelskap? Wat dui die sleutelwoord “want” in Lukas 14:28 aan oor die verduideliking van hierdie beginsel?

Antwoord:

2. Die Redenasie van Verloor en Wen

Verduidelik die redenasie wat gegee word in Lukas 14:25, “Want wie sy lewe wil red, sal dit verloor; maar wie sy lewe om My ontwil verloor, sal dit vind.” Hoe is hierdie beginsel van toepassing op die besluit om Jesus te volg?

Antwoord:

3. Die Illustrasie van die Bou van 'n Toring

Wat leer die gelykenis van die bou van 'n toring (Lukas 14:28–30) oor die koste van dissipelskap? Hoe verdiep die Griekse woord “dapanē” (uitgawe) en sy wortel “daptō” (om te verslind) die begrip van hierdie koste?

Antwoord:

4. Gevolge van Nie die Koste Bereken Nie

Volgens Lukas 14:29–30, wat gebeur met die persoon wat begin om ’n toring te bou, maar dit nie kan voltooi nie? Hoe loop hierdie gevolg parallel met die risiko’s om Jesus te volg sonder volle toewyding?

Antwoord:

5. Die Koopman se Roeping

Hoe illustreer die verhaal van Eliam die Koopman die koste van dissipelskap? Wat het Eliam gewen deur alles prys te gee om Jesus te volg, en hoe weerspieël dit die beginsel om te verloor om lewe te vind?

Antwoord:

6. Die Illustrasie van die Koning wat Oorlog Toe Gaan

In die illustrasie van die koning wat oorlog toe gaan (Lukas 14:31–32), wat illustreer die koning se besluit om vrede te soek oor die berekening van die koste van dissipelskap? Hoe verbind die sleutelwoord “of” hierdie gelykenis met die vorige een?

Antwoord:

7. Die Jong Koning se Dilemma

Hoe demonstreer die verhaal van Koning Arion die wysheid om die koste te bereken voordat daar opgetree word? Watter lesse kan dissipels leer uit Arion se keuse om vrede na te streef eerder as om alles in ’n oorlog te waag?

Antwoord:

8. Afsien van Alle Besittings

Waarom sluit Jesus in Lukas 14:33 af dat “elkeen van julle wat nie afsien van al sy eie besittings nie, nie my dissipel kan wees nie”? Hoe verbind die sleutelwoord “so” hierdie slotsom met die voorafgaande gelykenisse?

Antwoord:

9. Die Rol van Oorleg

Die teks beklemtoon die behoefte om “te gaan sit en die koste te bereken” of “raad in te win” voordat daar besluit word om Jesus te volg. Waarom is doelbewuste besluitneming kritiek vir dissipelskap, en hoe verskil dit van impulsiewe of emosionele toewyding?

Antwoord:

10. Hedendaagse Toepassing

Met inagneming van die teks, wat is drie praktiese maniere waarop moderne Christene die “koste van dissipelskap” in hul daaglikse lewens kan bereken? Gee voorbeelde van wat hulle dalk moet prysgee om Jesus ten volle te volg.

Antwoord:

Deel 5: Onverbinde Dissipelskap is Gevaarlik

³⁴ “Die sout is goed, maar as die sout laf geword het, waarmee sal dit smaaklik gemaak word?”

³⁵ Dit is nie bruikbaar vir die grond of vir die ashoop nie. Hulle gooi dit buitekant weg. Wie ore het om te hoor, laat hom hoor.” (Lukas 14:34, 35; Die Bybel, 1953)

In die artikel “Never Read a Bible Verse” skryf Greg Koukl dat ’n mens altyd die “paragraaf, nie net die vers” moet lees nie. ’n Mens moet altyd “kennis neem van die relevante materiaal bo en onder, aangesien die konteks die vers omraam en dit spesifieke betekenis gee” (Never Read a Bible Verse).

Meestal, indien nie byna altyd nie, is mense geneig om een vers te neem, dit te interpreteer op ’n manier wat hulle idees pas, en dit buite konteks toe te pas. Hulle ignoreer sekere sleutelwoorde wat ’n voortsetting van ’n stelling of ’n verwysing na ’n vorige stelling aandui.

Die sleutelwoord “so” verwys na die vorige stellings wat Jesus gemaak het voor die stelling oor sout. Boonop dui dit ook op doel of resultaat, en in hierdie konteks op albei.

Die doel is gekoppel aan die eerste verwysing wat Jesus na sout gemaak het tydens die Berg Predikasje in Matteus 5:13: “Julle is die sout van die aarde.” Om dit in konteks te parafraseer, sal dit lees: ¹³ “Julle is die sout van die aarde... ³⁴ die sout is goed, maar...”

Die volgelinge van Jesus is die sout van die aarde, maar hulle kan slegs goeie sout wees as hulle ware dissipels van Jesus en volgens Sy leringe lewe; anders word hulle “smaakloos” en nutteloos.

Baie dikwels preek predikers dat die volgelinge van Jesus die sout van die aarde is, maar hulle verwaarloos doelbewus die voorwaardes wat nagekom moet word om goeie sout te wees.

Die sleutelwoord “maar” dui op ’n kontras tussen goeie sout en sout wat sy smaak verloor het. In Markus 9:50 lees ons dat sout van sy soutgehalte ontnem kan word.

Vanuit ’n wetenskaplike perspektief kan suiwer natriumchloried (sout) nie vanself sy soutige smaak verloor nie. In sekere situasies kan sout egter effektief sy soutigheid verloor deur:

1. Kontaminasie of Vermenging

- In antieke tye was sout dikwels nie suiwer sout nie, omdat dit gemeng was met gips, sand of ander minerale uit soutafsettings of die Dooie See. As die sout aan vog

blootgestel was, kon die werklike sout oplos en wegspoel, wat die smaaklose onsuierhede agterlaat. Wat oorgebly het, het soos sout gelyk, maar nie meer soos sout gesmaak nie.

2. Chemiese Reaksie

- Sout kan met sekere chemikalieë reageer om ander verbindings te vorm wat nie soutig smaak nie.

3. Verdunning

- As 'n klein hoeveelheid sout in 'n groot hoeveelheid water opgelos word of met 'n groot hoeveelheid materiaal gemeng word, mag die soutige smaak nie meer waarneembaar wees nie.

4. Absorpsie van Vog

- Sout kan klonte vorm en verhard deur water uit die lug te absorbeer. In sommige gevalle verander dit die tekstuur en bruikbaarheid. As die oplosbare deel oplos en weg dreineer, sal die oorblyfsel smaakloos wees.

Sout se Doel

- **Geur:** Sout gee 'n kenmerkende smaak aan kos.
- **Preservering:** Sout voorkom bederf.
- **Suiwering:** Sout is in offerandes gebruik as 'n simbool van onverderflikheid en suiwerheid. (Lev 2:13)

Net soos onsuier sout in die antieke wêreld sy kenmerkende soutige smaak verloor het, kan 'n dissipel hul kenmerkendheid in die wêreld verloor:

- **Halfhartige toewyding en oorgawe** → lei tot kompromie en ontrouheid.
- **Kompromie met die wêreld** → Vermenging met die onsuierhede van die wêreld verdun heiligheid en vernietig getuienis.
- **Verwaarlosing van geestelike lewe** → Gebed, Skrif, gemeenskap en gehoorsaamheid hou 'n dissipel "soutig." Sonder hierdie, vervaag die sout geur.
- **Verdunning van God se Woord** → As dissipels hul getuienis verberg of die Woord van God verdun, gaan hul impak verlore.
- **Absorpsie van die verkeerde invloede** → Net soos sout vog kan absorbeer en nutteloos word, kan dissipels wêreldse waardes absorbeer en hul koninkryk-effektiwiteit verloor.

Dissipels wat nie ten volle toegewy is om die voorwaardes wat Jesus gestel het vir diegene wat Hom wil volg, na te kom nie, is soos nuttelose sout. Jesus waarsku dat hulle vir niks goed is nie en uitgegooi sal word waar hulle vertrap sal word (Matt 5:13). Hy beklemtoon dit met 'n frase wat Hy dikwels herhaal het wanneer Hy diegene by Hom onderrig het: *“Wie ore het om te hoor, laat hom hoor.”*

In Matteus 7:21 sê Jesus: *“Nie elkeen wat vir My sê: Here, Here! sal ingaan in die koninkryk van die hemele nie, maar hy wat die wil doen van my Vader wat in die hemele is.”* (Die Bybel, 1953)

Studie Vrae: Onverbinde Dissipelskap is Gevaarlik

1. Konteks Belangrikheid van Skrif

Volgens Greg Koukl se artikel “Never Read a Bible Verse,” waarom is dit noodsaaklik om ’n vers in sy breër konteks te lees? Hoe verbind die sleutelwoord “daarom” in Lukas 14:34 met Jesus se vorige stellings?

Antwoord:

2. Die Sout Metafoor in Konteks

Hoe verbind die teks Jesus se stelling in Lukas 14:34–35 met sy vroeëre onderrig in Matteus 5:13 (“Julle is die sout van die aarde”)? Wat beteken dit vir dissipels om “goeie sout” te wees?

Antwoord:

3. Voorwaardes om Goeie Sout te Wees

Die teks stel dat predikers dikwels die voorwaardes verwaarloos wat nodig is om “goeie sout” te wees. Gebaseer op die breër konteks van Jesus se leringe (bv. Lukas 14:26–33), wat is sommige van hierdie voorwaardes vir ware dissipelskap?

Antwoord:

4. Hoe Sout Sy Soutigheid Verloor

Lys en verduidelik die vier maniere waarop die teks beskryf hoe sout sy soutigheid kan verloor (kontaminasie, chemiese reaksie, verdunning, absorpsie van vog). Hoe stem hierdie ooreen met maniere waarop dissipels hul kenmerkendheid kan verloor?

Antwoord:

5. Doel van Sout

Die teks beskryf drie doeleindes van sout: geur, preservering en suiwering (Levitikus 2:13). Hoe weerspieël hierdie doeleindes die rol van 'n dissipel in die wêreld? Gee 'n voorbeeld vir elke doel.

Antwoord:

6. Gevolge van Onverbinde Dissipelskap

Volgens die teks, wat gebeur met dissipels wat soos “smaaklose” sout is (Lukas 14:34–35; Matteus 5:13)? Hoe versterk Jesus se waarskuwing in Matteus 7:21 hierdie gevolg?

Antwoord:

7. Maniere waarop Dissipels hul Kenmerkendheid Verloor

Die teks lys vyf maniere waarop dissipels hul kenmerkendheid kan verloor (halfhartige toewyding, kompromie met die wêreld, verwaarlosing van geestelike lewe, verdunning van God se Woord, absorpsie van verkeerde invloede). Verduidelik elkeen en stel een praktiese manier voor om elke slagkat te vermy.

Antwoord:

8. Die Oproep om te Hoor

Wat is die betekenis van Jesus se frase, “Wie ore het om te hoor, laat hom hoor”? Hoe daag hierdie uit vir moderne Christene om te reageer op die lering oor onverbinde dissipelskap?

Antwoord:

9. Toepassing op Moderne Dissipelskap

Met inagneming van die metafoer van smaaklose sout, hoe kan moderne Christene verseker dat hulle “soutig” bly in hul geloof? Gee drie praktiese stappe gebaseerd op die teks se waarskuwings oor onverbinde dissipelskap.

Antwoord:

10. Persoonlike Refleksie

In die lig van Jesus se lering oor die gevare van onverbinde dissipelskap, evalueer jou eie toewyding om Jesus te volg. Watter areas van jou lewe loop die risiko om “smaakloos” te word, en hoe kan jy dit aanspreek?

Antwoord:

Die Dissipel en die Bybel

¹⁶Die hele Skrif is deur God ingegee (geïnspireer) en is nuttig tot lering, tot weerlegging, tot teregwysing, tot onderwysing in die geregtigheid. (2 Tim 3:16, Die Bybel 1953)

“Die gesag van die Skrif beteken dat al die woorde in die Skrif God se woorde is op so ’n manier dat om enige woord van die Skrif te wantrou of te ongehoorsaam te wees, is om God te wantrou of te ongehoorsaam te wees.” (Grudem, 1994)

God is die Outeur van die Bybel

Alle woorde in die Skrif wat deur God gespreek is, hetsy direk of indirek deur ’n profeet of skrywer, is God se woorde. Verslae van ander mense se woorde wat in die Skrif opgeneem is, is God se verslag van wat hulle gesê het en kom met sy gesag na ons toe as dit in konteks korrek geïnterpreteer word. (Grudem, 1994)

In die Ou Testament was die profeet se inleidende frase “So sê die Here...” identies in vorm aan: “So sê die koning...” In antieke tye is hierdie frase gebruik as ’n inleiding tot die dekrete wat konings aan hul onderdane gegee het en kon nie geïgnoreer of gehoorsaam word nie.

Deur die inleiding “So sê die Here...” te gebruik, het die profete hulself verklaar as ambassadeurs van God wat sy woorde aan die nasies spreek. Elke woord wat ’n profeet gespreek het, moes van God afkomstig wees; anders sou die profeet as ’n valse profeet beskou word.

Die Nuwe Testament getuig van die geskifte van die Ou Testament as God se woorde. 2 Timoteus 3:16 verklaar dat alle Skrif deur God geïnspireer is. Die woord “geïnspireer” beteken “God uit geasem” uit die Griekse woord *Θεόπνευστος* (*thëōpneustōs* – *goddelik uit geasem*) en moet verstaan word as ’n metafoor vir die spreek van die woorde van die Skrif. (Grudem, 1994)

Die Nuwe Testamentiese geskifte is deel van alle Skrif wat “God uit geasem” is. Petrus klassifiseer Paulus se briewe in 2 Petrus 3:16 as deel van die Skrif, en in 1 Timoteus 5:18 haal Paulus Jesus se woorde in Lukas 10:7 aan en noem dit Skrif.

In 1 Korintiërs 14 gee Paulus instruksies aan die Korintiese kerk, en in vers 37 skryf hy: ³⁷“...wat ek aan julle skrywe, bevele van die Here is.” (Die Bybel 1953)

In Johannes 14:26 en 16:13 het Jesus belowe dat die Heilige Gees die dissipels sou herinner aan alles wat Hy gesê het en hulle in alle waarheid sou lei. Die Heilige Gees het alles bestuur en die dissipels gehelp om alles wat Jesus gesê het sonder fout te onthou en op te teken.

Skrif Bekragtig Homself

Die goddelike gesag van die Skrif kan nie gevestig word deur 'n beroep op enige gesag hoër as homself nie. Om op 'n hoër gesag te beroep om die Bybel as God se Woord te bewys, sou die Bybel se aanspraak as ons hoogste gesag, ongeldig maak. Die Skrif se gesag sou ondergeskik wees aan die standaard waarop 'n beroep gedoen word vir sy bekragtiging as God se Woord.

As die Skrif se goddelike gesag gegrond is op menslike rede, logika, historiese akkuraatheid of wetenskaplike waarheid, word hierdie die hoër standaard, beskou as betroubaarder as God se Woord self. Elke argument vir uiteindelijke gesag moet gemaak word tot daardie gesag; daarom lê die bewyslas by die gesag wat beweer dat dit die hoogste gesag is. (Grudem, 1994)

Die waarheid van die Skrif beveel homself aan as outentiek en gesaghebbend omdat dit volledig in ooreenstemming is met alles wat ons weet oor die wêreld, onself en God. Dit beveel homself aan as veel meer oortuigend as enige ander intellektuele skepping van die menslike verstand.

Sonde het veroorsaak dat ons persepsie van God en die skepping verdraai geraak het, wat ons verkeerd laat dink oor God en die skepping. In 'n sondelose wêreld sou die Bybel homself perfek aan alle mense aanbeveel, maar weens sonde is mense se persepsie van die werklikheid verdraai. Daarom erken hulle nie die geldigheid en gesag van God se Woord nie.

Die Heilige Gees, deur sy oorkoming van die effek van sonde in ons lewens, stel ons in staat om oortuig te wees dat die Bybel werklik die Woord van God is. Om dus die Skrif te wantrou en te ongehoorsaam, is om God te wantrou en te ongehoorsaam. (Grudem, 1994)

“As julle My liefhet, bewaar my gebooië.” (Joh. 14:15 – Die Bybel, 1953)

Die Noodsaaklikheid van die Bybel

Die Bybel is noodsaaklik vir die verstaan van die evangelie, die handhawing van 'n geestelike lewe en die onderskeiding van God se wil.

1. Kennis van die Evangelie

¹³*“Want: Elkeen wat die Naam van die Here aanroep, sal gered word.*

¹⁴*Hoe kan hulle Hom dan aanroep in wie hulle nie geglo het nie? En hoe kan hulle in Hom glo van wie hulle nie gehoor het nie? En hoe kan hulle hoor sonder een wat preek?*

¹⁵*En hoe kan hulle preek as hulle nie gestuur word nie? Soos geskrywe is: Hoe lieflik is die voete van dié wat die evangelie van vrede verkondig, van dié wat die evangelie van die goeie verkondig!*

¹⁶Maar hulle was nie almal gehoorsaam aan die evangelie nie; want Jesaja sê: Here, wie het ons prediking geglo?

¹⁷Die geloof is dus uit die gehoor, en die gehoor is deur die woord van God.”

(Rom. 10:13-17, Die Bybel 1953)

Die sleutelwoord “want” dui aan dat iets wat voorheen gesê is, relevant is vir wat volg. Paulus het gepraat oor die belydenis van Jesus as Here en die geloof dat God Hom uit die dode opgewek het, en nou spreek hy die kwessie aan van die hoor van God se Woord.

Die volgende redenasie kan uit die bostaande stelling afgelei word: (i) 'n Persoon moet die Naam van die Here Jesus aanroep om gered te word. (ii) Mense moet in Hom glo om gered te kan word. (iii) Mense kan nie in Hom glo as hulle nie van Hom gehoor het nie. (iv) Hulle kan nie van Hom hoor tensy iemand hulle van Hom vertel nie. (v) Die gevolgtrekking is dat reddende geloof kom deur die hoor van die Woord van God, en die hoor van die evangelie kom deur die prediking van die Verlosser, Christus die Here.

Verskeie Skrifgedeeltes stel duidelik dat verlossing slegs kom deur geloof in die Here Jesus alleen. Johannes 3:18 stel: ¹⁸“Hy wat in Hom glo, word nie veroordeel nie; maar hy wat nie glo nie, is alreeds veroordeel omdat hy nie geglo het in die Naam van die eniggebore Seun van God nie”. (Die Bybel 1953)

Volgens Grudem (1994) is die eksklusiwiteit van verlossing deur Christus alleen te wyte aan die feit dat Hy alleen vir ons sondes kon sterf. Paulus sê: ⁵“Want daar is een God en een Middelaar tussen God en die mense, die mens Christus Jesus, ⁶wat Homself gegee het as 'n losprys vir almal...” (1 Tim. 2:5–6: Die Bybel 1953).

Versoening met God kan slegs deur Christus geskied. Die Bybel is noodsaaklik vir verlossing, want dit is deur die aanhoor van die evangelieboodskap of die lees daarvan in die Bybel, dat mense gered word.

2. Handhawing van 'n Geestelike Lewe

In Matteus 4:4 haal Jesus Deuteronomium 8:3 aan: “Die mens sal nie van brood alleen lewe nie, maar van elke woord wat deur die mond van God uitgaan.” (Die Bybel: 1953)

Met hierdie stelling het Hy aangedui dat deur die lees en bestudering van die Woord van God, ons geestelike lewens gehandhaaf word. Die daaglikse lees van God se Woord vir ons geestelike voeding is net so noodsaaklik, en selfs meer, as die fisiese voeding van ons liggame.

Volgens Grudem (1994) is die verwaarlosing van gereelde lees van God se Woord net so skadelik vir die gesondheid van ons siele as die verwaarlosing van fisiese voedsel vir die gesondheid van ons liggame is.

Moses het die volk Israel gewaarsku oor die belangrikheid van die gehoorsaamheid aan God se woord.

⁴⁵“En toe Moses met al hierdie woorde die hele Israel klaar toegesprek het,

⁴⁶Sê hy vir hulle: Gee ag [Hebreeus:” “*śûm – neem*” ”*lēbāb - ter harte*”] op al die woorde waarmee ek julle vandag waarsku, dat julle dit jul kinders beveel om al die woorde van hierdie wet sorgvuldig te hou.

⁴⁷Want dit is geen vergeefse woord vir julle nie, maar dit is julle lewe; en deur hierdie woord sal julle die dae verleng in die land waarheen julle deur die Jordaan trek om dit in besit te neem.” (Die Bybel: 1953, Deut. 32:45–47)

Hoewel ons nie Israeliete is en nie die Jordan oorgesteek het na die beloofde land nie, is dit ook op ons van toepassing. Hy het die Israeliete gewaarsku om sy woorde en al die woorde van die wet ter harte te neem.

“*Neem ter harte*” beteken om iets ernstig, diep of persoonlik op te neem, dikwels met ’n emosionele impak. Dit stel voor dat ’n persoon advies, kritiek of ’n sentiment internaliseer en dit hul gevoelens, gedagtes of handeling laat beïnvloed. (Definitions.net)

Die woord “*neem*” kom van Ou Engels **tacan**, wat beteken “*om te gryp, vas te hou of te ontvang*,” geleen uit Ou Noors **taka**. In die konteks van “*ter harte neem*,” impliseer dit om iets *aktief in ’n mens se emosionele of morele kern te ontvang of te absorbeer*. In godsdienstige of morele kontekste beteken dit om dit wat geleer is, deel van ’n mens se natuur te maak.

Die frase “*sorgvuldig te hou*” beteken om “*nuwe aandag aan detail te gee en voorsorg te tref om skade of foute te vermy. Dit impliseer ’n gevoel van versigtigheid, deeglikheid, ywer en presisie in die uitvoering van ’n spesifieke taak.*” (Definitions.net)

Vergeefse woorde verwys oor die algemeen na woorde wat sonder enige wesenlike doel, betekenisvolle inhoud of impak gesprek word. Moses het die volk Israel gewaarsku om sy woorde en die woorde van die Wet nie as *betekenisloos en sonder doel* te beskou nie, want dit is lewe vir hulle.

Voor hierdie woorde wat Moses aan die volk Israel gesprek het, het hy hulle ook gewaarsku: “...²⁰*deur die Here jou God lief te hê, na system te luister en Hom aan te hang; want dit is jou lewe en die lengte van jou dae, sodat jy kan woon in die land wat die Here aan jou vaders Abraham, Isak en Jakob met ’n eed beloof het om dit aan hulle te gee.*” (Die Bybel: 1953, Deut. 30:20)

Die lees en bestudering van God se Woord gaan nie net oor voeding vir die geestelike lewe nie, maar ook oor die gehoorsaamheid aan die gebooi van God, want dit

is lewe. Die Bybel is noodsaaklik vir die handhawing van die geestelike lewe en vir groei in die Christelike lewe.

3. Die Bybel is Noodsaaklik vir Sekere Kennis van God se Wil

Volgens Grudem (1994) het alle mense wat ooit gebore is, 'n mate van kennis van God se wil deur hul gewete. Hierdie kennis is dikwels vaag en kan nie sekerheid gee nie.

Grudem gaan voort om te sê dat *“as daar geen geskrewe Woord van God was nie, ons nie seker kon wees oor God se wil deur ander middele soos gewete, raad van ander, 'n innerlike getuienis van die Heilige Gees, veranderde omstandighede, en die gebruik van geheiligde redenasie en gesonde verstand nie.”*

Hierdie kan almal in meer of minder betroubare maniere 'n benadering van God se wil gee, maar uit hierdie middele alleen kon geen sekerheid oor God se wil ooit bereik word nie, ten minste in 'n gevalle wêreld waar sonde ons persepsie van reg en verkeerd verdraai, foutiewe redenasie in ons denkprosesse bring, en veroorsaak dat ons van tyd tot tyd die getuienis van ons gewetes onderdruk. (Grudem 1994)

In die Bybel het ons duidelike en definitiewe stellings oor God se wil. God het nie alles aan ons geopenbaar nie, maar wat Hy geopenbaar het, is genoeg vir ons om sy wil te ken.

Soos in die tyd van Moses, het God sy Woord aan ons geopenbaar sodat ons in sy weë kan wandel en sy wil kan doen. *“Die verborge dinge is vir die Here onse God; maar die geopenbaarde dinge is vir ons en ons kinders tot in ewigheid, om te doen al die woorde van hierdie wet.”* (Die Bybel: 1953, Deut. 29:29). *“Want alles wat tevore geskrywe is, is tot ons lering tevore geskrywe, sodat ons deur lydsaamheid en bemoediging van die Skrifte hoop kan hê.”* (Die Bybel, 1953 – Rom. 15:4)

As ons sekerheid wil hê oor God se wil, moet ons die Bybel bestudeer, want dit is deur die Bybel dat God sy wil openbaar.

Studie Vrae: Die Dissipel en die Bybel

1. Gesag van die Skrif

Volgens Grudem (1994), wat beteken dit dat alle woorde in die Skrif God se woorde is? Hoe is die wantroue of ongehoorsaamheid aan die Skrif gelyk aan die wantroue of ongehoorsaamheid aan God? (Verwys na 2 Timoteus 3:16)

Antwoord:

2. God as die Outeur van die Skrif

Hoe beskryf die teks God se outeurskap van die Bybel, insluitend beide direkte en indirekte woorde? Verduidelik die betekenis van die Ou-Testamentiese frase “So sê die Here...” in die vestiging van profetiese gesag.

Antwoord:

3. Inspirasie van die Skrif

Wat beteken die term “geïnspireer” (Theopneustos) in 2 Timoteus 3:16, en hoe is dit van toepassing op beide Ou- en Nuwe-Testamentiese geskrifte? Gee voorbeelde uit 2 Petrus 3:16 en 1 Timoteus 5:18.

Antwoord:

4. Rol van die Heilige Gees in die Skrif

Hoe het die Heilige Gees die akkuraatheid van die Nuwe-Testamentiese geskifte verseker, volgens Johannes 14:26 en 16:13? Waarom is dit belangrik vir die dissipel se vertroue in die Skrif?

Antwoord:

5. Skrif Staaf Skrif

Waarom kan die goddelike gesag van die Skrif nie gevestig word deur 'n beroep op 'n hoër gesag te doen nie, volgens Grudem (1994)? Hoe beveel die waarheid van die Skrif homself aan ten spyte van menslike sondigheid?

Antwoord:

6. Impak van Sonde op die Persepsie van die Skrif

Die teks stel dat sonde die menslike persepsie van God en die skepping verdraai, wat die erkenning van die Skrif se gesag beïnvloed. Hoe oorkom die Heilige Gees hierdie hindernis? (Verwys na Grudem, 1994)

Antwoord:

7. Noodsaaklikheid van die Bybel vir die Evangelie

Gebruik Romeine 10:13–17 om te verduidelik waarom die Bybel noodsaaklik is vir kennis van die evangelie. Beskryf Paulus se redenasie oor hoe geloof kom deur die hoor van die Woord van Christus.

Antwoord:

8. Handhawing van 'n Geestelike Lewe

Hoe beklemtoon Matteus 4:4 (wat Deuteronomium 8:3 aanhaal) die noodsaaklikheid van die Skrif vir geestelike voeding? Waarom vergelyk Grudem (1994) die verwaarlosing van die Skrif met die verwaarlosing van fisiese voedsel?

Antwoord:

9. Neem die Skrif ter Harte

Die teks verwys na Deuteronomium 32:45–47, waar Moses Israel aanspoor om God se woorde “ter harte te neem”. Wat beteken die frase “ter harte neem”, en hoe is dit van toepassing op 'n dissipel se benadering tot die Skrif?

Antwoord:

10. Skrif en God se Wil

Volgens Grudem (1994), waarom is die Bybel noodsaaklik vir sekerheid oor God se wil? Hoe ondersteun Deuteronomium 29:29 die idee dat God genoeg openbaar vir ons om sy wil te ken?

Antwoord:

11. Gehoorsaamheid aan die Skrif

Hoe verbind Johannes 14:15 (“As julle My liefhet, sal julle my gebooi onderhou”) die dissipels se liefde vir Jesus met gehoorsaamheid aan die Skrif? Waarom is hierdie gehoorsaamheid krities vir dissipelskap?

Antwoord:

12. Toepassing op Moderne Dissipelskap

Met inagneming van die teks, hoe kan moderne dissipels verseker dat hulle die Skrif as gesaghebbend en noodsaaklik in hul daaglikse lewens behandel? Gee drie praktiese stappe om met die Bybel om te gaan vir geestelike groei en gehoorsaamheid.

Antwoord:

Die Biddende Dissipel

“En Hy het ook aan hulle 'n gelykenis vertel met die oog daarop dat 'n mens gedurig moet bid en nie moedeloos word nie.” (Die Bybel 1953, Lk 18:1)

Privaat gebed is een van die mees verwaarloosde pligte onder die dissipels van Jesus Christus, die Here. Tog is gebed vir geloof wat asem is vir die liggaam. 'n Persoon kan nie leef sonder asem nie, en net so kan 'n persoon nie leef sonder gebed nie. Vir baie dissipels van Christus is gebed 'n blote formaliteit. Hulle uiter 'n paar kort sinne in die oggend en miskien in die aand, en dit is die omvang daarvan.

John Bunyan beskryf gebed as *“'n opregte, sinvolle, hartlike uitstorting van die hart of siel na God, deur Christus, in die krag en bystand van die Heilige Gees.”* (Bunyan, 1965)

EM Bounds definieer gebed as *“eenvoudige geloof, wat sy natuurlike dog wonderlike voorregte opeis — geloof wat besit neem van sy onbeperkte erfenis.”* (Bounds, 2013)

Volgens Ryle (2018) is gebed noodsaaklik vir 'n persoon se verlossing. Sekere dinge is onontbeerlik vir die gesondheid en welstand van 'n persoon se siel, en elke persoon moet self aandag gee aan hierdie dinge. Elke persoon moet self berou hê, en elke persoon moet persoonlik met God in gebed praat.

“Om sonder gebed te wees, is om sonder God, sonder Christus, sonder genade, sonder hoop en sonder die Hemel te wees. Dit is om op die pad na die hel te wees.” (J C Ryle)

Aiden Wilson Tozer (1897–1963) het gebed nie gesien as 'n ritueel of 'n middel tot 'n doel nie, maar as die essensie van die Christelike lewe. Dit is 'n voortdurende gemeenskap met die Goddelike wat die siel transformeer en dit in lyn bring met God se doelwitte. Hy het gebed gedefinieer as die primêre manier om in God se teenwoordigheid te kom, 'n lewenslyn wat die *“dorheid van besigheid”* in die moderne lewe teenwerk.

In vandag se vinnige wêreld van industrialisasie, meedoënlose prestasie-eise en kitsoplossings, verloor Christene dikwels die noodsaaklike belangrikheid van die koestering van hul persoonlike verhouding met God uit die oog. Gebed, vir die dissipels van Christus, behoort 'n gewone dissipline te wees wat elke dag beoefen word. Dit behoort hul hele lewe te deurdring, te alle tye.

In 'n brief aan 'n non het Broeder Lawrence, 'n 17de-eeuse Karmeliet-monnik, geskryf: *“Ons moet onself vestig in 'n besef van God se teenwoordigheid, deur voortdurend met Hom te gesels.”* Hy het gestel dat *“dit 'n skandelige ding is om Sy teenwoordigheid te verlaat en aan nietighede en dwaashede te dink.”* (Brother Lawrence, 1981)

Volgens Ryle (2018) is 'n algemene kenmerk van dissipels van die Here Jesus dat hulle dag en nag tot Hom bid. Hulle besef hul absolute afhanklikheid van Hom om hulle te onderhou in hul wandel met Hom as sy dissipels. Hulle erken hul behoefte aan genade en barmhartigheid en voel hul eie leegheid en swakheid. Daarom bid hulle voortdurend tot Hom vir hulp en leiding.

“GEBED ONDER EVANGELIESE CHRISTENE IS ALTYD IN GEVAAR OM TE VERVAL IN 'N VERHEERLIKTE GOUDKOORS.” A.W. TOZER

A. Waarom Moet Ons Bid?

(i) Gebed is 'n Uitdrukking van Vertroue in God

'n Ware dissipel van die Here Jesus is 'n persoon wat in gebed lewe. Gebed is 'n uitdrukking van vertroue in God en 'n manier waarop ons vertroue kan toeneem. Die Bybel leer dat ons met geloof moet bid, wat beteken met vertroue en in afhanklikheid van God.

Wanneer 'n persoon in nederige afhanklikheid van God bid, toon hy sy oortuiging van God se wysheid, liefde, goedheid en krag. Wanneer ons waarlik as persone bid, in die geheel van ons karakter, tree ons in verhouding met God as 'n persoon, in die geheel van sy karakter. (Grudem, 1994)

Die Here se Gebed in Matt. 6:9 begin met: “Ons Vader wat in die hemel is.” Dit erken ons afhanklikheid van God as 'n liefdevolle en wyse Vader en erken Hom as heerser oor alles vanaf sy hemelse troon.

Die Skrif beklemtoon dikwels die belangrikheid om God te vertrou wanneer ons bid. Soos kinders na hul aardse vaders kyk vir voorsiening, so verwag God dat ons in geloof na Hom kyk.

(ii) Gebed Bring Ons in Dieper Gemeenskap met God

God wil nie net hê dat ons Hom vertrou nie, maar dat ons in 'n verhouding met Hom lewe. Gebed bring ons dan in dieper gemeenskap met God.

(iii) Gebed Bevorder God se Koninkryks-werk

God wil ook hê dat ons betrokke is by ewig belangrike aktiwiteite, en gebed gee ons daardie geleentheid. Deur gebed word die werk van God se Koninkryk bevorder. (Grudem, 1994)

B. Die Effektiwiteit van Gebed

(i) Gebed Verander die Manier waarop God Werk

In Jakobus 4:2 word ons gesê ons het nie omdat ons nie vra nie. Volgens Grudem (1994) ontnem ons onvermoë om te vra ons van wat God andersins aan ons sou gegee het. In Lukas 11:9, 10 maak Jesus 'n duidelike verband tussen die soek van dinge by God en die ontvang daarvan.

Die gebede van God se mense beïnvloed hoe God handel. Daar is talle Skrifgedeeltes wat dit bevestig. God wou die nasie Israel vernietig ná die Goue Kalf-insident, maar het berou gehad weens Moses se voorbidding. (Eksodus 32:11, 12)

In 2 Kronieke 7:14 sê God as sy mense, wat na sy Naam genoem is, hulself verneder, en bid, en sy aangesig soek, en hulself bekeer van hul bose weë, sal Hy uit die hemel hoor en hul sondes vergewe en hul land genees. Die voorwaarde vir vergifnis en die genesing van die land was duidelik gedefinieer. As en wanneer God se mense bid (met nederigheid en berou), dan sal Hy hoor en vergewe.

Die gebede van God se mense beïnvloed duidelik hoe God handel. Ons bely ons sondes, en dan vergewe God en reinig ons van alle ongeregtigheid. (Grudem, 1994)

As die kinders van God waarlik glo dat hul gebede die manier waarop God handel verander en dat God merkwaardige veranderinge in die wêreld teweegbring as gevolg van gebed, sou hulle baie meer aktief in gebed wees. Baie Christene bid egter baie min, en dit mag wees omdat hulle nie glo dat gebed veel bereik nie.

(ii) Effektiewe Gebed Word Moontlik Gemaak deur Jesus Christus

Die mens is sondig en God is heilig; daarom het ons nie die reg om in God se teenwoordigheid te kom nie. Ons het iemand nodig om as 'n middelaar op te tree en ons in God se teenwoordigheid te bring. 1 Timoteus 2:5 stel dat daar een God is en een Middelaar tussen God en mense, die mens Jesus Christus.

Aangesien Christus as ons bemiddelende Hoëpriester gesterf het, het ons vertroue om in die teenwoordigheid van God te kom en sy genadetroon te nader deur die bloed van Christus. (Heb. 7:27; 10:19) Deur 'n nuwe en lewende weg wat Christus vir ons ingewy het, kan ons met vrymoedigheid naderkom tot God met 'n opregte hart en volle versekering van geloof. (Heb. 10:20–22)

Met Christus as ons Middelaar, gaan ons die ware heiligdom binne, in “die hemel self” waar Christus gegaan het “om namens ons in die teenwoordigheid van God te verskyn.” (Grudem, 1994)

C. Belangrike Oorwegings vir Effektiewe Gebed

(i) Bid Volgens God se Wil

Die apostel Johannes het geskryf: ¹⁴ “En dit is die vrymoedigheid wat ons teenoor Hom het, dat Hy ons verhoor as ons iets vra volgens sy wil. ¹⁵ En as ons weet dat Hy ons verhoor, dan weet ons dat, wat ons ook al vra, ons die bedes verkry wat ons van Hom gevra het.” (1 Joh. 5:14, 15 – Die Bybel, 1953)

Jesus leer ons om te bid: “Laat U wil geskied.” (Matt. 6:10) en gee ons die voorbeeld deur in die Tuin van Getsemane te bid: “...nogtans nie soos Ek wil nie, maar soos U wil.” (Matt. 26:39)

Hoe weet ons wat God se wil is wanneer ons bid? Volgens Grudem (1994), as 'n Skrifgedeelte 'n gebod of 'n duidelike stelling van God se wil bevat, is die bepaling van die antwoord op hierdie vraag eenvoudig. Sy wil is dat sy Woord gehoorsaam word en dat sy gebooe gehou word. Ons moet strewe na volmaakte gehoorsaamheid aan God se wil op aarde sodat Sy wil *“op aarde geskied soos in die hemel.”*

Ons kan vertrouwe hê dat God ons gebede sal beantwoord wanneer ons Hom vra vir iets wat in ooreenstemming is met sy gebooe of 'n spesifieke belofte in die Skrif.

Daar is baie situasies in die lewe waar ons nie God se spesifieke wil weet nie omdat die Skrif dit nie direk aanspreek nie. 'n Voorbeeld kan wees om aansoek te doen vir 'n nuwe werk of om na 'n ander land of stad te verhuis.

In sulke gevalle moet ons *“soveel van die Skrif as wat ons verstaan, in ag neem, miskien om ons algemene beginsels te gee waarbinne ons gebed gemaak kan word.”* (Grudem, 1994) Ons moet God vra om ons deur sy Heilige Gees te lei en ons 'n dieper begrip te gee. Spreuke 3:6 stel: *“Ken Hom in al jou weë, en Hy sal jou paaie gelyk maak.”*

Dit is belangrik om met God oor ons versoek te praat en op Hom te wag vir 'n antwoord. In daardie tye van wag, kan God 'n Skrifgedeelte in ons gedagtes bring. Hy kan 'n gevoel van versekering gee van wat Sy wil is of ons geloof grootliks versterk sodat ons met meer vertrouwe bid.

(ii) Bid met Geloof

Jesus sê wanneer ons bid, moet ons met die geloof bid dat ons reeds ontvang het wat ons vra. (Markus 11:24) Met hierdie stelling sê Jesus dat geloof wat 'n vaste versekering uitbeeld van die ontvang van wat ons vra, deur God toegestaan sal word.

Geloof is egter iets wat ons van Christus ontvang, wat die Outeur en Volmaker van ons geloof is. Die versekerde geloof sal dikwels kom wanneer ons God vir iets vra en dan op Hom wag om te antwoord. (Grudem, 1994)

*GEBED IS NOOIT WENSDENKERY NIE, WANT DIT SPRUIT UIT
VERTROUE IN 'N PERSOONLIKE GOD WAT WIL HÊ ONS MOET HOM OP
SY WOORD NEEM.*

(iii) Gehoorsaamheid

Gebed is 'n verhouding met God, en enigiets in ons lewens wat Hom mishaag, sal 'n hindernis vir gebed wees. In Johannes 14:15 en 21 sê Jesus: 14 *“As julle My liefhet, sal julle my gebooe onderhou.”* 21 *“Hy wat my gebooe het en dit onderhou, dit is hy wat My liefhet; en hy wat My liefhet, sal deur my Vader liefgehad word, en Ek sal hom liefhê en Myself aan hom openbaar.”* (Die Bybel 1953)

'n Kind wat vir sy ouers sê: *“Ek het julle lief,”* maar nie doen wat die ouers hom sê om te doen nie, is 'n huigelaar. Liefde is 'n abstrakte emosie, en die enigste manier waarop dit waarlik sigbaar uitgedruk kan word, is deur aksie. Die kind sal sy liefde bewys deur gehoorsaamheid aan die ouers.

Net so is ons liefde vir God duidelik deur ons gehoorsaamheid aan sy Woord. *“En ons weet dat God nie sondaars verhoor nie; maar as iemand godvresend is en Sy wil doen, dié verhoor Hy.”* (Joh. 9:31) *“As ek ongeregtheid in my hart koester, sal die Here nie hoor nie.”* (Ps. 66:18, Die Bybel 1953)

Ongehoorsaamheid aan God se wil, soos geopenbaar in sy Woord, sal verhoed dat God die gebede hoor van diegene wat tot Hom bid. Hy is nie gunstig gestem teenoor diegene wat sy wette verwerp nie: *“As iemand sy oor afwend van die hoor van die wet, is selfs sy gebed 'n gruwel.”* (Spr. 28:9)

Petrus haal uit Psalm 34 aan en bevestig dat *“die oë van die Here op die regverdige is, en Sy ore is oop vir hul gebed.”* (1 Pet. 3:12). Spreuke 15:8 gee twee kontraste: *“Die offer van die goddelose is vir die Here 'n gruwel,”* in teenstelling hiermee, *“die gebed van die opregte is Sy behae.”* God is nie gunstig gestem teenoor diegene wat sy gebooe ongehoorsaam is nie: *“As iemand sy oor afwend van die hoor van die wet, is selfs sy gebed 'n gruwel.”* (Spr. 28:9, Die Bybel 1953).

In 1 Johannes 3:21, 22 stel Johannes: ²¹ *“Geliefdes, as ons hart ons nie veroordeel nie, het ons vrymoedigheid voor God; ²² en wat ons ook al vra, ontvang ons van Hom, omdat ons sy gebooe onderhou en die dinge doen wat in sy oë welgevallig is.”*

Ongehoorsaamheid aan God se gebooe sal verhoed dat God ons gebede beantwoord.

“GEBED SAL EFFEKTIEF WORD WANNEER ONS OPHOU OM DIT AS 'N VERVANGING VIR GEHOORSAAMHEID TE GEBRUIK.” A.W. TOZER

(iv) Onbelyde Sonde

¹ *“Kyk, die hand van die Here is nie te kort om te help nie, en sy oor is nie te swaar om te hoor nie; ² maar julle ongeregthede het 'n skeidsmuur geword tussen julle en julle God, en julle sondes het sy aangesig vir julle verberg, sodat Hy nie hoor nie.”* (Jes. 59:1, 2 - Die Bybel 1953)

Onbelyde sonde is 'n hindernis vir geestelike groei en gemeenskap met God. Dit belemmer die vrye vloei van God se teenwoordigheid en krag in ons lewens. Wanneer ons weier om ons sonde voor God te erken, bou ons 'n muur wat sy genade belemmer.

Die belydenis van sonde is noodsaaklik om God se vergifnis te ontvang en om in 'n voortdurende, harmonieuse verhouding met Hom te lewe. Ons moet alle bekende sondes aan God bely en Hom vertrou om alle vergete sondes in ons gedagtes te bring.

Die belydenis van sonde is nie iets vreemds in die Bybel nie. Levitikus 5 handel oor verskeie wette wat God aan die Israeliete gegee het. Dit is die konteks van Lev. 5:5, waar ons lees: “En as hy in een van hierdie skuldig word, moet hy bely waarin hy gesondig het.”

Die sondaar moet eienaarskap van sy sonde neem en dit noem vir wat dit is. Hy moet ’n graaf ’n graaf noem en nie net ’n veralgemeende tuingereedskap nie. Die meeste Christene veralgemeen hul sondes en hanteer nie elke sonde individueel nie.

Die Israeliet wat gesondig het, moes aan die hoëpriester vertel waarin hy gesondig het, sodat die priester die sonde-offer kon bring. Jakobus 5:16 stel dat ons ons sondes aan mekaar moet bely, en alhoewel hierdie vers in die konteks van gebed vir die siekes is, word die beginsel van belydenis aan ’n ander deur die hele Bybel gevind. In Matt. 3:6 lees ons hoe mense hul sondes bely het: “...en hulle is in die Jordaan rivier deur hom gedoop, terwyl hulle hul sondes bely het.”

Die Jode en Grieke in Efese het bely en hul bose en sondige praktyke openbaar gemaak. Handeling 19:18 “*Baie ook van diegene wat geglo het, het bly kom, bely en hul praktyke openbaar gemaak.*”

Die woord “openbaar gemaak” beteken om iets wat geheim en verborge was, bekend te maak. Die woord “bely” beteken om die waarheid te erken, veral in die konteks van sondes of misdade wat gepleeg is. (Definitions.net)

Die belydenis van sonde bring versekering van vergifnis en bemoediging. Dit maak die weg oop vir gemeenskap met God en ’n oop oor waar Hy ons gebede sal hoor en beantwoord volgens sy wil.

(v) Ander Vergewe

¹⁴ “*Want as julle die mense hulle oortredinge vergewe, sal julle hemelse Vader julle ook vergewe.* ¹⁵ *Maar as julle die mense hulle oortredinge nie vergewe nie, sal julle Vader julle oortredinge ook nie vergewe nie.*” (Matt. 6:14–15, Die Bybel, 1953)

“*En wanneer julle staan en bid, vergewe, as julle iets teen iemand het; sodat julle Vader wat in die hemel is, ook julle oortredings kan vergewe.*” (Mark. 11:25)

Gebed veronderstel daar is ’n verhouding met God, en as ons onvergewe sonde in ons lewens het, word daardie verhouding geskaad. Dit onderbreek ons verhouding met God. Totdat die sonde vergewe is en die verhouding herstel is, sal gebed moeilik wees.

As ons onvergifnis teenoor iemand anders koester, sal ons sondes nie vergewe word nie, en ons gebede sal nie beantwoord word nie. God distansieer Homself van ons totdat ons ander vergewe het.

(vi) Nederigheid

Ware nederigheid voor God is nodig vir effektiewe gebed. In Jakobus 4:6 lees ons dat God die hoogmoediges weerstaan, maar genade gee aan die nederiges. Jesus se gelykenis oor die Fariseër en die tollenaar wat in die tempel bid, illustreer dit.

Die Fariseër het gestaan om te bid, en hy was trots. Hy het by homself gebid: ¹¹ “O God, ek dank U dat ek nie soos die ander mense is nie — rowers, onregverdiges, egbrekers, of ook soos hierdie tollenaar nie. ¹² Ek vas twee keer in die week, ek gee tiendes van alles wat ek verkry.” (Luk. 18:11–12) Die tollenaar, daarenteen, ¹³ “wou selfs nie sy oë na die hemel ophef nie, maar het op sy bors geslaan en gesê: ‘O God, wees my, sondaar, genadig!’” (Luk. 18:13)

Jesus het gesê die tollenaar het geregverdig huis toe gegaan, en nie die Fariseër nie, want elkeen wat homself verneder, sal verhoog word. Die een wat homself verhoog, daarenteen, sal verneder word.

Studie Vrae: Die Biddende Dissipel

1. Die Noodsaaklikheid van Gebed

Volgens Lukas 18:1 en die teks, waarom is gebed noodsaaklik vir dissipels, en hoe word dit vergelyk met asem vir die liggaam? Waarom beskryf J.C. Ryle (2018) 'n gebedlose dissipel as iemand sonder God en op die pad na die hel?

Antwoord:

2. Definisies van Gebed

Hoe definieer John Bunyan (1965), E.M. Bounds (2013) en A.W. Tozer gebed? Hoe beklemtoon hierdie definisies die verhoudings- en transformerende aspekte van gebed vir 'n dissipel?

Antwoord:

3. Gebed as 'n Gewone Dissipline

Broeder Lawrence (1981) en Ryle (2018) beklemtoon dat gebed 'n dissipel se lewe moet deurdring. Wat beteken dit om “voortdurend met God te gesels”, en waarom is dit noodsaaklik in vandag se vinnige wêreld?

Antwoord:

4. **Waarom Dissipels Moet Bid**

Die teks beskryf drie redes vir gebed: om vertroue in God uit te druk, om dieper gemeenskap met God te bevorder, en om God se Koninkryks-werk te bevorder. Verduidelik elke rede en gee 'n Bybelse voorbeeld vir elkeen (bv. Matteus 6:9, Eksodus 32:11–12).

Antwoord:

5. **Gebed se Effek op God se Handeling**

Hoe toon die teks, met verwysing na Jakobus 4:2 en 2 Kronieke 7:14, dat gebed die manier waarop God werk, verander? Gee 'n voorbeeld uit Eksodus 32:11–12 om hierdie beginsel te illustreer.

Antwoord:

6. **Jesus as Middelaar**

Waarom is Jesus se rol as middelaar (1 Timoteus 2:5, Hebreërs 10:19–22) noodsaaklik vir effektiewe gebed? Hoe stel sy offer dissipels in staat om met vertroue God se genadetroon te nader?

Antwoord:

7. **Bid Volgens God se Wil**

Volgens 1 Johannes 3:14–15 en Matteus 6:10, waarom is dit noodsaaklik om volgens God se wil te bid? Hoe kan dissipels God se wil onderskei in situasies wat nie direk deur die Skrif aangespreek word nie, volgens Grudem (1994)?

Antwoord:

8. Bid met Geloof

Hoe beklemtoon Jesus se lering in Markus 11:24 die belangrikheid om met geloof te bid? Waarom stel die teks dat geloof van Christus ontvang word, en hoe dra wag op God hiertoe by?

Antwoord:

9. Gehoorsaamheid en Gebed

Gebruik Johannes 14:15, 21 en Spreuke 28:9 om te verduidelik hoe gehoorsaamheid aan God se gebooië die effektiwiteit van gebed beïnvloed. Hoe versterk A.W. Tozer se aanhaling oor gebed en gehoorsaamheid hierdie beginsel?

Antwoord:

10. Hindernisse vir Effektiewe Gebed

Die teks identifiseer onbelyde sonde (Jesaja 59:1–2), onvergifnis (Matteus 6:14–15) en hoogmoed (Jakobus 4:6) as hindernisse vir gebed. Bespreek elke hindernis en stel een praktiese manier voor om elkeen in 'n dissipel se lewe aan te spreek.

Antwoord:

11. Belydenis van Sonde

Waarom is die belydenis van spesifieke sondes, soos beskryf in Levitikus 5:5 en Handeling 19:18, noodsaaklik vir die handhawing van gemeenskap met God? Hoe onderskei die teks tussen die veralgemening van sondes en om 'n “graaf ’n graaf te noem?”

Antwoord:

12. Hedendaagse Toepassing

Met inagneming van die teks, wat is drie praktiese stappe wat moderne dissipels kan neem om 'n lewendige gebedslewe te kweek wat die slaggate van formaliteit, ongehoorsaamheid of hoogmoed vermy? Gee voorbeelde van hoe hierdie stappe daagliks toegepas kan word.

Antwoord:

Bibliografie

- Bounds, E. M. 2013. *The Necessity of Prayer*. Lanham: Start Publishing LLC.
- Brother Lawrence. 1981. *The Practice of the Presence of God*. London: Hodder & Stoughton.
- Bunyan, John. 1965. *Prayer*. Edinburgh; Carlisle, Pa.: Banner Of Truth Trust.
- “Definitions.net.” 2025. Definitions.net. 2025. <https://www.definitions.net/definition/anyone>.
- “Die Bybel 1983/1992-Vertaling - Www.biblesa.co.za.” 2020. Biblesa.co.za. 2020. <https://www.biblesa.co.za/bible/AFR83/>.
- Grudem, Wayne A. 1994. *Systematic Theology: An Introduction to Biblical Doctrine*. Grand Rapids, MI: Zondervan.
- Jamieson, Robert, A R Fausset, and David Brown. 1997. *A Commentary Critical and Explanatory on the Whole Bible*. Grand Rapids, Mich.: Zondervan, 194.
- “Jesus Movement.” 2021. Wikipedia. October 3, 2021. https://en.wikipedia.org/wiki/Jesus_movement.
- Montefiore, Claude Goldsmid. 1930. *Rabbinic Literature and Gospel Teachings*. London: Macmillan.
- “NASB 1995 - Lockman Foundation.” 2025. Lockman Foundation. January 14, 2025. <https://www.lockman.org/nasb-1995/>.
- Robertson, A T. 1931. *Word Pictures in the New Testament*. CCEL.
- Ryle, J.C. 2018. *Practical Religion*. Lulu.com.
- Schweizer, Eduard. 1960. *Lordship and Discipleship*.
- Wilkins, Michael J. 2010. *Following the Master: A Biblical Theology of Discipleship*. Grand Rapids, Mich.: Zondervan.
- Carpenter, Eugene. 2017. *Exodus 19-40: Evangelical Exegetical Commentary*. Evangelical Exegetical Comment.
- Craig Brian Larson. 2007. *750 Engaging Illustrations: For Preachers, Teachers & Writers*. Grand Rapids, Mich.: Baker Books.
- Definitions.net. 2025. Definitions.net. 2025. <https://www.definitions.net/definition/Volition>.
- Driver, Samuel Rolles. 1911. *The Book of Exodus in the Revised Version*. Cambridge University Press.
- Gushee, David P, and Glen Harold Stassen. 2016. *Kingdom Ethics*. Grand Rapids (Mich.): William B. Eerdmans Publishing Company, , Cop.

Gushee, David P. | Stassen, Glen H. 2016. *Kingdom Ethics, 2nd Ed.* Eerdmans.

“Hebrew Bible Study.” 2025. Hebrewbible.app. 2025. <https://hebrewbible.app/en/home>.

Homer, and E V Rieu. 1974. *The Odyssey*. London: Folio Society.

Lexham Theological Wordbook. 2025. “Lexham Theological Wordbook.” Lexhampress.com. 2025. <https://lexhampress.com/product/45638/lexham-theological-wordbook>.

McCarthy, Monica. 2015. “To the Mast: A Lesson in Commitment - Monica McCarthy - Medium.” Medium. October 2, 2015. <https://medium.com/@missmmccarthy/what-will-you-tie-yourself-to-the-mast-for-525c74f3ca01>.

“NASB 1995 - Lockman Foundation.” 2025. Lockman Foundation. January 14, 2025. <https://www.lockman.org/nasb-1995/>.

Rao, Anurag. 2025. “What Is a Disciple in Christianity?” Bible Analysis. April 27, 2025. <https://www.bibleanalysis.org/what-is-a-disciple-in-christianity/>.

Reinhold Niebuhr. 1953. *The Nature and Destiny of Man: A Christian Interpretation. 1. Human Nature. 2. Human Destiny*. New York.

Robertson, A T. 1930. *Word Pictures in the New Testament*.

Tanakh. 2024. “Tanakh: The Holy Scriptures according to the Masoretic Text (1917).” Logos.com. 2024. <https://www.logos.com/product/5680/tanakh-the-holy-scriptures-according-to-the-masoretic-text?msocid=28acf85ae11269d73b19ed21e0126864>.

The Lexham English Bible English-Greek Reverse Interlinear New Testament: With Strong's Greek-English Glossary. 2010. Bellingham, Wash.: Logos Bible Software.

“The Origin of Disciple: From Past to Present – Wordpandit.” 2024. Wordpandit. 2024. https://wordpandit.com/wpt_vocabulary/the-origin-of-disciple-from-past-to-present/.

“Torah Texts - Explore a World of Jewish Knowledge and Texts for All Levels and Backgrounds.” 2022. @Chabad. 2022. <https://www.chabad.org/torah-texts/5446338/The-Talmud/Yoma/Chapter-6/66b>.

Wilkins, Michael J. 2010. *Following the Master: A Biblical Theology of Discipleship*. Grand Rapids, Mich.: Zondervan.